

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ

ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΤΕΙ Κρήτης

**Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό
Ίδρυμα Κρήτης**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Όνοματεπώνυμο Φοιτητών: ΦΡΑΓΚΙΑΔΟΥΛΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ / ΤΖΑΓΚΟΛΙ ΑΝΤΕΛΑΙΝΤΑ

Επιβλέπων Καθηγητής: Κ. ΚΩΣΤΑΚΗΣ ΚΩΣΤΑΣ

Ηράκλειο Κρήτης

2019

Πίνακας περιεχομένων

ΠΕΡΙΛΗΨΗ.....	5
ABSTRACT.....	5
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ	6
1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	7
1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	7
1.3 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΦΟΡΩΝ	8
1.4 ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΦΟΡΟΥ.....	9
1.5 ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ.....	10
1.6 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ.....	10
1.7 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ.....	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ	12
2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	12
2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ	13
2.3 Η ΕΝΝΟΙΑ «ΓΑΙΩΝ»	14
2.4 ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΩΝ	14
2.5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΚΜΙΣΘΩΣΗ	14
2.6 ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ Η ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΟΧΗΣ	15
2.7 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	15
2.8 ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ	16
2.9 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ.....	16
2.10 ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ(ΕΝΦΙΑ)	16
2.10.1 ΕΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΝΦΙΑ	16
2.10.2 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΕΝΦΙΑ	18
2.10.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΕΝΦΙΑ	18
2.10.4 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	21
3.1 ΈΝΝΟΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	21
3.1.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΡΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	21
3.1.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΡΔΩΝ Ο.Ε.-Ε.Ε- ΑΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ	22
3.2 ΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΩΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	22
3.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	22
3.4 ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ	23
3.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΠΗΓΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ.....	25
4.1 ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ.....	25
4.2 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	26
4.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ	26
4.4 ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ.....	27
4.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ.....	27
4.6 ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	28
4.7 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΟΡΟΥ ΦΠΑ ΣΕ ΑΓΡΟΤΕΣ	29

4.8 ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΑΓΡΟΤΩΝ	29
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ	29
5.1 ΕΝΟΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ	29
5.2 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΚΟΥΣ	30
5.2.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΤΟΚΩΝ	30
5.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ	30
5.4 ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ	31
5.5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	31
5.5.1 ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ.....	31
5.5.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ.....	32
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ.....	32
6.1 ΕΝΝΟΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ.....	32
6.2 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ.....	35
6.2.1 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ :	35
6.2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΠΑΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ :	35
6.3 ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ.....	36
6.4 ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΟΡΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	37
6.5 ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ.....	37
6.5.1 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ.....	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΠΑ.....	38
7.1 ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ	39
7.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΠΑ, ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΦΠΑ	42
7.3 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΦΠΑ.....	42
7.4 ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ.....	43
7.4.1 ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	43
7.4.2 ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ :	43
7.5 ΦΠΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	44
7.5.1 ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ.....	44
7.5.2 ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ.....	44
7.5.3 ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ.....	45
7.6 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ	45
7.6.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ	45
7.6.2 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ.....	46
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ.....	46
8.1 ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΩΝΟΜΙΑΣ Ή ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΩΝ	46
8.1.1 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ.....	48
8.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	51
8.2.1 ΕΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ – ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΦΟΡΟΥ ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ	51
8.2.2 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ ΔΩΡΕΑΣ- ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ.....	52
8.2.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΔΩΡΕΑΣ- ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ.....	52

8.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΤΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΛΑΧΕΙΑ	53
8.3.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ , ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ	53
8.3.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ	53
8.3.3 ΥΠΟΧΡΕΟΙ, ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΤΕΘΩΝ ΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΔΗΛΩΣΗ	53
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ.....	55
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ	61
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.....	62
ΠΙΝΑΚΕΣ	63
ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ.....	63

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η παρούσα πτυχιακή εργασία ,ασχολείται με τις φορολογικές υποχρεώσεις των φυσικών προσώπων. Πιο συγκεκριμένα η ακόλουθη εργασία χωρίζεται σε 9 κεφάλαια, με σκοπό την επεξήγηση και την καλύτερη κατανόηση των εννοιών που ασχολούνται με το θέμα της παρούσας εργασίας. Πιο αναλυτικά στο πρώτο κεφάλαιο, γίνεται μια ιστορική αναδρομή όπου σχετίζεται με τον φόρο, και έπειτα αναλύονται η έννοια του φόρου, ο σκοπός του και το αντικείμενο του. Το δεύτερο κεφάλαιο, ασχολείται με το εισόδημα που προέρχεται από την ακίνητη περιουσία με αναφορά στην έννοια και την απόκτηση εισοδήματος, καθώς και σε άλλες έννοιες όπως είναι η υπεκμίσθωση, και η ιδιοχρησιμοποίηση καθώς και στον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων . Στο τρίτο κεφάλαιο εξετάζεται , το εισόδημα το οποίο προέρχεται από εμπορικές επιχειρήσεις , καθώς και στο τέταρτο κεφάλαιο το εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις. Στο πέμπτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά στο εισόδημα που προέρχεται από το κεφάλαιο και επεξηγούνται τα δικαιώματα, τα μερίσματα και οι τόκοι. Στο έκτο κεφάλαιο γίνεται εκτενής αναφορά στο εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις όπου αναφέρονται οι μειώσεις φόρου που υπάρχουν, οι απαλλαγές , και οι φορολογήσεις. Στο έβδομο κεφάλαιο δίνεται ιδιαίτερη σημασία στον φόρο προστιθέμενης αξίας με αναφορά στις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και στην περιοδική δήλωση. Στο όγδοο κεφάλαιο αναλύονται οι λοιποί φόροι δηλαδή, οι κληρονομίες, οι δωρεές και γονικής παροχής , οι οποίες αφορούν τα φυσικά πρόσωπα. Τέλος ,στο ένατο κεφάλαιο, παρατίθεται ένα παράδειγμα πάνω στην φορολογία των φυσικών προσώπων με σκοπό την εφαρμογή όσων εξηγήσαμε σε κάθε κεφάλαιο, να τα παρουσιάσου στο παράδειγμα για την καλύτερη κατανόηση και εμπέδωση των όρων.

ABSTRACT

This diploma is involved with the tax obligations of natural persons. More specifically, the following work is divided into 9 chapters in order to explain and better understand the concepts that deal with the subject of the present work. More specifically, in the first chapter, becomes a historical flashback where it is related to the tax, and then the concept of tax, its purpose and its object are analyzed. The second capital, deals with income derived from real estate with reference to meaning and income, and other concepts such as subletting, and self-use as well as the Single Property Tax . In the third chapter, the income derived from commercial enterprises, as well as in fourth chapter income from agricultural enterprises. In the fifth chapter refers to income derived from capital and explains the rights, dividends and interest .The sixth chapter there is an extensive reference to income from paid employment and pensions where tax deductions, exemptions, and taxes are reported.In the seventh chapter particular importance is attached to value added tax by reference to intra-Community trade and in the periodic declaration. In the eighth chapter other taxes are analyzed, namely inheritances, donations and parental benefit, which concern natural persons. Finally, in the ninth chapter, it is quoted an example on the taxation of natural persons for the purpose of applying what we explained in each chapter, to present them in the example to better understand and consolidate the terms.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1. ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Ο φόρος και γενικότερα η έννοια της φορολογίας συνοδεύει και θα συνοδεύει τον πολίτη για πάντα κατά την διάρκεια ζωής και δραστηριοτήτων του. Η φορολογία φαίνεται να άρχισε από την αρχαιότητα ως υποχρέωση ανθρώπων να καταβάλλουν αντικείμενα ή προϊόντα αξίας στα κράτη. Φορολογία είναι " η επιβολή υποχρεωτικών φόρων υπέρ του κράτους" ή σύμφωνα με τον Γάλλο οικονομολόγο GastonZeze " ο φόρος αποτελεί αναγκαστική εισφορά που καταβάλλεται από τον πολίτη χωρίς αντιπαροχή και την εισπράττει το κράτος για να αντιμετωπίσει και σαφώς να ανταπεξέλθει στις δημόσιες δαπάνες-υποχρεώσεις." Ο φόρος διακρίνεται σε i) άμεσο δηλαδή είναι όσοι καθιερώνονται στο παραγόμενο εισόδημα και περιουσία και ii) έμμεσο δηλαδή είναι εκείνοι που επιτάσσονται στις συναλλαγές. Επίσης, ο σημαντικότερος άμεσος φόρος είναι ο ο φόρος εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων αντίθετα ο κύριος έμμεσος φόρος είναι ο προστιθέμενης αξίας(Φ.Π.Α). Η φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων με την εικόνα που ασκείται σήμερα μπήκε για τα φυσικά πρόσωπα με το Ν.Δ 3323/1955 όπου θεσπίστηκε ο προσωπικός προοδευτικός φόρος.

Πριν από το 1919 υπήρχαν και ίσχυαν στην χώρα μας διάφοροι φόροι εισοδήματος όπως για παράδειγμα ο φόρος Χ.Κ. το 1877. Ήταν ένας φόρος όπου αφορούσε τις κινητές αξίες(αξιόγραφα που ενσωματώνουν ιδιωτικό δικαίωμα για την ενάσκηση του οποίου απαιτείται η κατοχή της) και επιβλήθηκε τόσο στα εισοδήματα που διανεμόταν από τις Ελληνικές ΑΕ όσο και στα καθαρά κέρδη των αλλοδαπών ΑΕ. Το 1909 με τον ΝΓΤ3Γ(3393) μπαίνει ένας βαθμιαίος προοδευτικός φόρος στα ετήσια καθαρά εισοδήματα προσώπων. Το 1919 αντικαταστάθηκε με το φόρο επί του εισοδήματος υπολογιζόμενο ανάλογα με το μίσθωμα κατοικίας του φορολογούμενου.

Στην συνέχεια, η χώρα μας δεχόταν κάποιες επιδράσεις από τις εξής χώρες Αγγλία, Γερμανία και Γαλλία σύμφωνα με (Francois, 2001):

1. Αγγλία: Εφάρμοζε τον αναλυτικό φόρο εισοδήματος προ της εισαγωγής supertax(φοροτεχνικές υπηρεσίες)
2. Γερμανία: Είχε τον ενιαίο φόρο εισοδήματος
3. Γαλλία: Εκτελούσε το δυαδικό σύστημα i) αναλογική φορολογία των πολλαπλών ομάδων εισοδήματος ii) γενικό προοδευτικό και προσωπικό φόρο επί όλου του καθαρού εισοδήματος

Επιπροσθέτως, βλέποντας η χώρα μας τι συμβαίνει στα υπόλοιπα κράτη έβαλε τον νόμο "περί κωδικός φορολογίας των καθαρών προσόδων" το έτος 1919 με βάση το νόμο 1640/3.3.1919 όπου ίσχυε μέχρι το 1955 ύστερα εισήγαγε τον ενιαίο φόρο εισοδήματος. Το 1989 τα δύο νομοσχέδια 3323/55 και 3843/58 κωδικοποιήθηκαν με το προεδρικό διάταγμα (Π.Δ.) 129/89 σε ένα ενιαίο νομοθετικό κείμενο με τίτλο «Ο Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος» (Κ.Φ.Ε.) με συνολικά 104 άρθρα, από τα οποία άρθρα 1-85 αφορούσαν τη φορολογία εισοδήματος των φυσικών προσώπων και τα υπόλοιπα 86-104 αφορούσαν τη φορολογία εισοδήματος των νομικών προσώπων. Αργότερα με τη νέα κωδικοποίηση (με το Ν.2238/94) τα άρθρα 1-97 αναφέρονται στη φορολογία εισοδήματος φυσικών προσώπων και τα επόμενα 98-118 αναφέρονται

στη φορολογία εισοδήματος νομικών προσώπων. Ο φορολογικός νόμος 2238/94 ΦΕΚ 151 Α΄/16.9.2002 κυρώθηκε ως κώδικας φορολογίας εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, χωρίς να αλλάζει ο βασικός του κορμός, παρά τις πολλές τροποποιήσεις που έχει δεχθεί μέχρι σήμερα.

Τέλος, η φορολογία δεν είναι η μοναδική πηγή εσόδων ενός κράτους, υπάρχουν και φορές όπου το κράτος κοιτά μερικά μονοπώλια ως βασική ή συμπληρωματική πηγή εσόδων.(Φλώρος, 2010)

1.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΚΟΠΟΙ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Φόρος μπορούμε να πούμε ότι είναι το μερίδιο που λαμβάνει το κράτος από τον ιδιωτικό πλούτο. Οι φόροι έχουν δύο βασικά σημεία α) αποτελούν υποχρεωτικό μέσο μετάθεσης πόρων από τον ιδιωτικό τομέα στον δημόσιο και β)απαρτίζουν μονόπλευρο μέσο όπου προκύπτει μόνο παροχή από ιδιωτικούς προς δημόσιους φορείς χωρίς ανταπόδοση των τελευταίων προς τους αρχικούς. Οι διάφοροι φόροι που επικρατούν σε κάθε χώρα συγκροτούν ένα μέσο μεταφοράς πόρων από ιδιωτικό σε δημόσιο φορέα ώστε να μπορούν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους δωρεάν προς το κοινωνικό σύνολο αφού πρώτα οι δημόσιοι φορείς χρηματοδοτήσουν τα έξοδα τους. Αυτό μεταφράζεται ως ταμειακή λειτουργία, από την σημαντικότερη των φόρων όχι όμως και η μοναδική, διότι οι φόροι διεξάγουν και άλλες λειτουργίες. Συνεπώς, η φορολογία αποτελεί μία από τις πηγές εσόδων του δημοσίου τομέα, πηγές οι οποίες καλύπτουν τις δημόσιες δαπάνες. Η πληρωμή των φόρων δεν αντιστοιχεί σε ειδικό αντάλλαγμα, αλλά σε γενικό που είναι αναγκαίο για την ύπαρξη και άνεση του πολίτη, ως πρόσωπο εντεταμένο στο κοινωνικό σύνολο.

Ο βασικότερος σκοπός όπου διενεργεί η φορολογία είναι ταμειευτικός. Η φορολογία βλέπει στην κατοχύρωση των αναγκαίων δημοσίων εσόδων αντάξιων να καλύψουν τις δημόσιες δαπάνες. Εκτός από τον παραπάνω σκοπό μπορεί να πραγματοποιεί κοινωνικούς σκοπούς όταν είναι μέσο εξάλειψης της οικονομικής ανισότητας που διαπλάθεται στις κοινωνικές τάξεις. Τέλος η φορολογία υπάρχει πιθανότητα να εκτελεί σκοπούς οικονομικούς ειδικά σε εποχές οικονομικής κρίσης όπως για παράδειγμα η αύξηση των τιμών των προϊόντων. Επίσης σε περιόδους εθνικών κρίσεων είναι αναμενόμενο να υπάρξει επιπλέον φορολογία στους πολίτες για να ενδυναμωθεί η εθνική άμυνα της χώρας κλπ . (Φλώρος, 2010)

1.2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Μερικά σημαντικά στοιχεία του φόρου είναι το αντικείμενο και υποκείμενο της φορολογίας και ο συντελεστής φορολογίας. Ο όρος αντικείμενο (φορολογική βάση) ονομάζεται ο όγκος όπου υπολογίζεται το ποσό του φόρου που επιβάλλεται να πληρώσει ο φορολογούμενος, φορολογική βάση αποτελούν το εισόδημα η περιουσία και η δαπάνη των φορολογούμενων. Εν συνεχεία, όταν για να υπολογίσουμε τον φόρο ενός προσώπου χρησιμοποιούμε τα οικονομικά στοιχεία αυτό ονομάζεται υποκείμενο φόρου (φορολογική μονάδα), υποκείμενο του φόρου είναι τα φυσικά αλλά και νομικά πρόσωπα. Το ποσό φόρου, που αντιστοιχεί σε καθεμιά μονάδα φορολογικής βάσης και εκφράζεται ως ποσοστό, λέγεται φορολογικός συντελεστής (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2011)

Ο φόρος συμπεριλαμβάνεται σε όλο το καθαρό εισόδημα το οποίο υπάρχει στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό εφόσον ο φορολογούμενος διαμένει μόνιμα στην Ελλάδα. Παράλληλα, ως χρόνο απόκτησης του εισοδήματος κρίνεται το προηγούμενο οικονομικό έτος. Επιπρόσθετα υφίστανται διμερείς συμβάσεις για την υπεκφυγή της διπλής φορολογίας εισοδήματος μεταξύ Ελλάδας και εξωτερικού οι οποίες επικρατούν τον γενικών διατάξεων σε ότι αφορά την φορολογία εισοδήματος. Π.χ. ένας κάτοικος Αγγλίας ενοικιάζει ακίνητο στην Ελλάδα είναι αναγκασμένος να έχει ορίσει έναν άλλο άνθρωπο στην Ελλάδα όπου θα καταθέτει και υποβάλλει για δικό του λογαριασμό φορολογική δήλωση και σαφώς θα δίνει τον φόρο που αντιστοιχεί στο Ελληνικό δημόσιο.

1.3 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΙΔΗ ΦΟΡΩΝ

Η θεμελιώδης και βασικότερη διάκριση είναι σε άμεσους και έμμεσους φόρους. Οι άμεσοι φόροι απευθύνονται σε ορισμένα πρόσωπα και εφαρμόζονται στο κύριο εισόδημα αλλά και την περιουσία για αυτό άλλωστε υπάρχει η δυνατότητα μετονομασίας σε ονομαστικούς φόρους. Π.χ ο φόρος ακίνητης περιουσίας, ο φόρος δωρεών, ο φόρος κληρονομιάς κτλ. Οι έμμεσοι φόροι είναι όσοι εισάγονται στο εισόδημα το οποίο ξοδεύεται και συγκεντρώνονται με την δυνατότητα πραγματοποίησης γεγονότων ή συναλλαγών. Π.χ. τέλη, δασμοί, φόρος κατανάλωσης, φόρος μεταβίβασης ακινήτων, φόρος κύκλου εργασιών και ΦΠΑ. Με άλλα λόγια ο άμεσος φόρος επικαλείται σε άτομο που πρέπει να καταβάλλει στο δημόσιο ενώ ο έμμεσος επικαλείται επίσης σε άτομο το οποίο όμως θα μεταφέρει το φόρο σε τρίτο άτομο. (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2011)

Οι διακρίσεις των φόρων αυτών έχουν κάποια πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Ιδιαίτερα οι άμεσοι πλεονεκτούν αντίθετα με τους έμμεσους φόρους:

1. Είναι δικαιότεροι και ορθότεροι διότι τιμωρούν πιο πολύ τους ανθρώπους που έχουν φοροδοτική ικανότητα σε σχέση με τους έμμεσους που υπάρχουν και νομοθετούνται χωρίς ουδεμία διάκριση πολιτών.
2. Είναι σταθεροί και ο πολίτης ξέρει τις φορολογικές υποχρεώσεις πράγμα που δεν συμβαίνει στους έμμεσους διότι αλλάζουν ανά πάσα στιγμή.

Οι έμμεσοι πλεονεκτούν έναντι των άμεσων διότι:

1. Επιβάλλονται εύκολα σε όλους
2. Έχουν μικρό κόστος βεβαίωσης αντίθετα με τους άμεσους που θέλουν μεγάλες δαπάνες συνεπώς δυσκολότερη είσπραξη.

Άλλη μια διάκριση των φόρων είναι:

1. Περιουσίας : Δηλαδή οι φόροι περιουσίας είναι οι φόροι που θεσμοθετούνται πάνω στα στοιχεία της περιουσίας ή εξαιτίας της απόκτησης από χαριστική δηλαδή ευκαιριακή φορολόγηση Π.χ. φόροι δωρεών και κληρονομιών.
2. Εισοδήματος: Οι φόροι εισοδήματος είναι αυτοί που εφαρμόζονται πάνω στην απόκτηση εισοδήματος που επιβάλλει η αμοιβή της εργασίας ή το όφελος της επιχείρησης.

3. Δαπάνης: Οι φόροι δαπάνης ή αλλιώς κατανάλωσης είναι εκείνοι που καθιερώνονται με την ευκαιρία χρησιμοποίησης του εισοδήματος για την απόκτηση αγαθών, προϊόντων και υπηρεσιών για καταναλωτικούς και μη σκοπούς.

Επίσης, διακρίνονται και σε πραγματικούς και προσωπικούς

1. Πραγματικοί: Είναι οι φόροι που υπάρχουν σε πράγματα και αντικείμενα χωρίς να μετέχουν πάνω στην κατάσταση του φορολογούμενου όπως είναι κάποιοι φόροι ακίνητης περιουσίας.
2. Προσωπικοί: Είναι οι φόροι που υφίστανται λαμβάνοντας υπόψην στοιχεία προσωπικής κατάστασης του φορολογούμενου.

Εν συνέχεια, χωρίζονται σε ειδικούς και κατ' αξία

1. Ειδικοί: Είναι οι φόροι όπου η βάση αποσαφηνίζεται ποσοτικά δηλαδή κατά αριθμό μονάδων η μονάδα όγκου και έκτασης επιφάνειας.
2. Κατ' αξία: Είναι οι φόροι που η αξία τους εκτιμάται είτε πραγματικό είτε τεκμαρτό δηλαδή σε χρήμα όπως για παράδειγμα η αξία εμπορεύματος και τιμή πώλησης. (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2011)

Τέλος έχουμε τους αναλογικούς, προοδευτικούς και πάγιους όπου υπάρχουν με βάση του συντελεστή φόρου

1. Αναλογικούς: Αναλογικοί είναι το φορολογικό σύστημα όπου δεν έχει σημασία αν είναι υψηλό ή χαμηλό το εισόδημα του φορολογούμενου αλλά το ότι θα πρέπει να φορολογούνται με το ίδιο ποσοστό του εισοδήματος τους.
2. Προοδευτικούς: Προοδευτικοί είναι εκείνοι όπου μας ενδιαφέρει το εισόδημα διότι οι φορολογούμενοι υψηλού εισοδήματος οφείλουν να πληρώσουν παραπάνω ποσοστό εισοδήματος ως φόρο από τους χαμηλού εισοδήματος φορολογούμενους, προοδευτικός είναι ο φόρος κληρονομιών. Αμερικανική έρευνα του πανεπιστημίου της Βιρτζίνια , με επικεφαλής τον Σικκεχίρο Οίσι , που μελέτησε 54 χώρες και τα αποτελέσματα της οποίας δημοσιεύτηκαν στο περιοδικό ψυχολογικής επιστήμης <<Psychological Science >> , μαρτυρά ότι η ψυχική ευημερία του μέσου πολίτη εξαρτάται από τον βαθμό προοδευτικότητας του φορολογικού συστήματος.
3. Πάγιους: Πάγιοι είναι οι φόροι όπου αποδίδονται από τον νόμο με σταθερό ποσό ανεξάρτητο από το εύρος της φορολογητέας ύλης Π.χ. τα τέλη χαρτοσήμου για τα γενικής φύσεως έγγραφα. (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2011)

1.4 ΧΡΟΝΟΣ ΕΠΙΒΟΛΗΣ ΦΟΡΟΥ

Ο φόρος εφαρμόζεται κάθε οικονομικό έτος στο εισόδημα που αποκτάται από το προηγούμενο οικονομικό έτος. Το Δημόσιο έχει το προνόμιο κάθε 1η Ιανουαρίου να βάζει φόρο στο καθαρό εισόδημα που έχει προέλθει κατά την διάρκεια του πρωτύτου έτους. Ο φόρος του έτους αυτού είναι ανεξάρτητος από αυτό του προγενέστερου. Τέλος, η αρχή του ετήσιου της φορολογίας θεσπίστηκε ώστε να είναι πραγματοποιησιμός ο έλεγχος των εσόδων και εξόδων.

1.5 ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

α) Κάθε φυσικό πρόσωπο για το εισόδημα που λαμβάνει στην Ελλάδα ανεξαρτήτως του τόπου κατοικίας.

β) Τα ανήλικα παιδιά που αποκτούν εισόδημα

γ) Κάτοικοι εξωτερικού που προκύπτει στην Ελλάδα

δ) Οι κάτοικοι εξωτερικού που δεν αποκτούν εισόδημα στην Ελλάδα αλλά έχουν περιουσιακά στοιχεία

ε) Υποχρέωση υποβολής δήλωσης έχει οποιοσδήποτε, εφόσον προσκληθεί γι' αυτό εγγράφως από τον αρμόδιο προϊστάμενο της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας. Στην περίπτωση αυτή ο καλούμενος υποχρεούται να υποβάλει τις οικείες δηλώσεις μέσα στην προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την ημερομηνία της επίδοσης σε αυτόν της οικείας πρόσκλησης. (Νομική εφημερίδα Curia.gr)

1.6 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

Ο κανόνας της καθολικότητας του φόρου:

Ο φόρος αυτός έχει καθήκον να επιβάλλεται-εφαρμόζεται σε όλους τους πολίτες χωρίς παραβλέψεις, ακόμα και στους αλλοδαπούς-μετανάστες που ζουν και εργάζονται στην χώρα μας. Η αποδέσμευση από την φορολογία των μικρών εισοδημάτων δεν έρχεται σε κόντρα με τον κανόνα καθολικότητας διότι η διαφορά των εσόδων από τα έξοδα βεβαίωσης και είσπραξης φορολόγησης των μικρών εισοδημάτων είναι μηδαμινή.

Ο κανόνας της παραγωγικότητας του φόρου:

Το σύστημα αυτό διευκολύνει τον ταμειευτικό σκοπό της φορολογίας, ο φόρος είναι αποδοτικός, αν:

- Το ποσοστό του δεν είναι διογκωμένο, ώστε να οδηγεί το φορολογούμενο σε φοροδιαφυγή
- Δεν θεσπίζει απαλλαγές
- Οι νόμοι είναι κατανοητοί και σαφώς δεν αλλάζουν τακτικά και
- Επιδιώκεται η ταχύτερη δυνατή βεβαίωση και είσπραξη του με όσο γίνεται μικρότερα έξοδα.

Ο κανόνας της απλότητας του φόρου:

Η φορολογική νομοθεσία οφείλει να είναι απλή κατανοητή και σαφής, να γίνεται ειδίκευση των φορολογικών διατάξεων και να απέχεται η γενικευμένη περιπτώσιολογία. Με αυτόν τον τρόπο θα υπάρξει λιγότερη ταραχή και θα καλυτερεύουν οι σχέσεις μεταξύ των φορολογούμενων με τις αρμόδιες υπηρεσίες. Η χώρα μας χαρακτηρίζεται από όλα τα προαναφερθέντα διότι κυριαρχεί η πολυπλοκότητα λόγω της νοοτροπίας των αρμοδίων.

Ο κανόνας της βεβαιότητας και της σταθερότητας:

Ο συγκεκριμένος κανόνας υπάρχει για να μα θυμίζει ότι αν οι νόμοι είναι απλοί και δεν αλλάζουν συχνά τότε ο φορολογούμενος μπορεί να ξέρει πόσο φόρο χρωστάει στο Δημόσιο και τον τρόπο εξόφλησης.

Ο κανόνας της καταλληλότητας του φόρου:

Ο φόρος πρέπει να είναι αρμόδιος υπό την άποψη του χρόνου, τόπου και οργάνου πληρωμής. Ο χρόνος πληρωμής του φόρου πρέπει να είναι αυτός που εξυπηρετεί τον φορολογούμενο, αυτό πετυχαίνεται αν ο χρόνος πληρωμής συμπίπτει με την εκπλήρωση του εισοδήματος. Ως τόπος πληρωμής πρέπει να είναι ο τόπος κατοικίας ή διαμονής ή επαγγελματικής εγκατάστασης του φορολογούμενου. Τέλος ως τόπος πληρωμής πρέπει να έχει ο φορολογούμενος κάθε διευκόλυνση.

Ο κανόνας του ελάχιστου ορίου συντήρησης:

Για όλους τους φορολογούμενους υπάρχει ένα μέρος του εισόδημα που δεν πρέπει να εντάσσεται στην φορολογία. Συγκεκριμένα είναι αυτό το κομμάτι εισοδήματος όπου θεωρείται ότι καλύπτει τις απαραίτητες ανάγκες του ίδιου του φορολογούμενου και του συνόλου της οικογένειας.

Ο κανόνας του διαφορισμού των εισοδημάτων:

Η φοροδοτική ικανότητα του φορολογούμενου εξαρτάται και από την πηγή του εισοδήματος του. Π.χ. Αυτός που υλοποιεί εισόδημα από κεφάλαιο έχει μεγαλύτερη φοροδοτική ικανότητα από εκείνον που λαμβάνει εισόδημα από προσωπική εργασία σε περίπτωση που και οι δύο παίρνουν το ίδιο ποσό εισοδήματος. Αυτό συνεπάγεται ότι θα πρέπει να υπάρχει το ίδιο φορολογικό βάρος για όλα τα εισοδήματα και να μην υπάρχει καμία απολύτως διάκριση.

Ο κανόνας αποφυγής της διπλής φορολογίας:

Η διπλή φορολογία υπάρχει όταν το ίδιο πρόσωπο αναγκάζεται είς διπλούν στον ίδιο φόρο και για τον ίδιο σκοπό. Το φορολογικό σύστημα πρέπει να αποκρούει ή να αποφεύγει την διπλή φορολόγηση γιατί αυτό έχει ως αποτέλεσμα την φοροδιαφυγή δηλαδή παράγει φορολογικές ανισότητες.

Για να μην γίνεται η διπλή φορολόγηση υπάρχουν οι παρακάτω μέθοδοι που είναι οι εξής:

α) Η μέθοδος έκπτωσης του φόρου. "Σύμφωνα με τη μέθοδο αυτή, ο φόρος που καταβάλλεται σε ένα ξένο κράτος για εισόδημα που φορολογείται και στο κράτος καταγωγής, αφαιρείται από το φόρο που προκύπτει στο κράτος καταγωγής."

β) Η μέθοδος εξαιρέσεις ή απαλλαγής. "τα κράτη, στην επικράτεια των οποίων αποκτούνται εισοδήματα από πρόσωπα που είναι κάτοικοι άλλων κρατών, απαλλάσσουν τα πρόσωπα αυτά της φορολογίας ή φορολογούν μόνο εκείνα τα εισοδήματα που προκύπτουν στην επικράτεια τους."

γ) Η μέθοδος της διαίρεσης της κατανομής. Το εισόδημα συνεπάγεται σε δύο μέρη, πρώτον φορολογείται από την χώρα που διαμένει ο φορολογούμενος και δεύτερον από τη χώρα στην οποία αποκτάται το εισόδημα. (Φλώρος, 2010)

1.7 ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Ως φορολογικό σύστημα μπορεί να αποδοθεί το σύνολο των φορολογικών νόμων που ισχύουν σε δεδομένη χρονική στιγμή. Ένα φορολογικό σύστημα δεν είναι απλά μια μάζα νόμων, αλλά ευπειθή σε κανόνες ιδεολογικής και οικονομικής ύφεσης (Τζούμας, 2009).

Το ελληνικό φορολογικό σύστημα συμπεριλαμβάνει μια μεγάλη ομάδα φόρων. Μερικοί από αυτούς έχουν βάση το εισόδημα, περιουσία και την καταναλωτική δαπάνη. Οι πιο πολλοί φόροι θεσπίζονται από το κράτος δηλαδή από τους Οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και από τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης. Επίσης ο βασικότερος και κυριότερος είναι ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας. Η φορολογία στην Ελλάδα φτιάχεται από δύο φορολογικά νομοθετήματα από τον 3323/55 για τα φυσικά πρόσωπα και από τον 3843/58 για τα νομικά σαφώς και έχουν δεχθεί πολλές αλλαγές. Ο νόμος των φυσικών προσώπων έχει μεταποιηθεί από τους 820/78, 1828/89, 1914/90, 2238/94, 2753/99 (Γκίνου, 2004)

Το Ελληνικό φορολογικό σύστημα βασίζεται κυρίως στην έμμεση φορολογία για την λήψη των πόρων που χρειάζεται για να χρηματοδοτήσει τις εργασίες του. Μια πιο συνεχής εξέταση μοιάζει με το ότι η υστέρηση της άμεσης φορολογίας εμπίπτει στην φοροδιαφυγή. Γενικότερα θα μπορούσαμε να χαρακτηρίσουμε το φορολογικό μας σύστημα με την εικόνα που έχουμε ότι κρίνεται από επενδυτές και πολίτες ως μη αναπτυξιακό και αυτό γιατί η επιρροή του φορολογικού συστήματος στην οικονομία “κρέμεται” μόνο από τους φορολογικούς συντελεστές αλλά και από τις διαταγές και σχηματισμούς που επακολουθείτε η φορολογική νομοθεσία. Π.χ. Λειτουργία φορολογικής διοίκησης.

Οι δημόσιοι φορείς για να επιτύχουν τις πολλές εκτελέσεις τους, εφαρμόζουν πάνω από έναν φόρο. Αυτό φυσικά είναι υποχρεωτικό διότι κάποιοι φόροι είναι πιο πολύ τελεσφόροι στην εκπλήρωση στόχων των δημόσιων φορέων ενώ άλλοι φόροι είναι τελεσφόροι στην εκτέλεση άλλων στόχων. Κατά συνέπεια, υπάρχουν θετικά και αρνητικά για αυτό είναι απαραίτητο να ταιριάζουν ώστε να μειώνονται τα αρνητικά της φορολογίας και να αυξάνονται τα θετικά δηλαδή τα προτερήματα που υπάρχουν. Τέλος οποιοσδήποτε φόρος υπάρχει σε μία χώρα λέμε ότι αποτελεί το φορολογικό της σύστημα (Γεωργακόπουλος 1997).

Ολοκληρώνοντας το πρώτο και εισαγωγικό κεφάλαιο της εργασίας υπάρχει το εξής συμπέρασμα ότι ο φόρος είναι ένα αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινότητας όλων των πολιτών για την ομαλή και σωστή λειτουργία της κοινωνικής και οικονομικής ζωής των ανθρώπων και οντοτήτων, εφόσον η φορολογία χαρακτηρίζεται ως πηγή εσόδων του δημοσίου ώστε να ανταπεξέλθει το κράτος στις δαπάνες και υποχρεώσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ

2.1 Η ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ Η ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Με τον όρο «εισόδημα από ακίνητη περιουσία» εννοούμε το εισόδημα το οποίο, αποκτάται σε χρήματα ή είδος από την ενοικίαση ή την ιδιοχρησιμοποίηση ή ακόμα και την παραχώρηση ,χωρίς αντάλλαγμα της μεταχείρισης της γής και των ακινήτων. Πιο συγκεκριμένα το εισόδημα είναι αποτέλεσμα:

- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης γης ή ακινήτων συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, κατασκευών και κάθε είδους εγκαταστάσεων και εξοπλισμού τους.

- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης μεταλλείων, λατομείων, δασικών και αγροτικών εκτάσεων στις οποίες περιλαμβάνονται λιβάδια, καλλιεργήσιμες γαίες, βοσκήσιμες γαίες, καθώς και κάθε είδους κατασκευές ή εγκαταστάσεις που είναι στην επιφάνεια του εδάφους ή κάτω από αυτή, όπως τα ιχθυοτροφεία, οι λίμνες, οι δεξαμενές, οι πηγές και τα φρέατα.
- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης από την παραχώρηση χώρου για την τοποθέτηση κάθε είδους διαφημιστικών επιγραφών.
- Εκμίσθωση ή υπεκμίσθωση ή παραχώρηση χρήσης κοινόχρηστων χώρων σε ακίνητα. (Αναγνώστου, 2014, p. 39)
- Είναι γνωστό ότι το εισόδημα ακίνητης περιουσίας θα κατέχετε σε κάθε πρόσωπο, στο οποίο έχει με νόμιμες διαδικασίες παραχωρηθεί με συμβόλαιο ή δικαστική απόφαση. Με βάση το νόμο ή την δικαστική απόφαση ο χρόνος απόκτησης του εισοδήματος ακινήτου, θεωρείται το φορολογικό έτος στο οποίο περιέχονται τα μισθώματα. Αν τα εισοδήματα από την ενοικίαση του ακινήτου, δεν έχουν εξοφληθεί από τον δικαιούχο μέσα στο φορολογικό έτος, τότε δεν λογαριάζονται στο συνολικό του εισόδημα. Τα μη πληρωτέα εισοδήματα καταχωρούνται σε ειδικό κωδικό ανείσπρακτων εισοδημάτων στην φορολογική δήλωση. (www.taxheaven.gr)

Στην περίπτωση όπου το οικόπεδο το οποίο ενοικιάζεται περιέχει έπιπλα δηλαδή θεωρείται επιπλωμένο, τότε στο εισόδημα θα περιέχεται και το εισόδημα που αντιστοιχεί στο μίσθωμα για την ενοικίαση των επίπλων. Όμως αν εξ'αδιαιρέτου το ακίνητο τότε ο καθένας από τους ιδιοκτήτες που το μοιράζονται είναι δεσμευμένος-υπόχρεος σε φόρο για το ποσοστό που του αρμόζει. Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ένας ή περισσότεροι έτεροι κάνουν χρήση του ακινήτου, με αντάλλαγμα εταιρική εισφορά, όμως η κατοχή του ακινήτου παραμένει σε αυτόν που το εισφέρει. (Φλώρος, 2010)

2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΕΙΔΙΚΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ

Στο εισόδημα από οικοδομές εντάσσονται και οι επόμενες ειδικές περιπτώσεις :

- Το εισόδημα το οποίο προέρχεται από εκτάσεις γής, οι οποίες χρησιμοποιούνται ως χώροι για να φυλάσσονται αντικείμενα παραδείγματος χάρη: εργαλεία ή διάφορα εμπορεύματα, ή χώροι σταθμεύσεων.
- Το εισόδημα που δίνεται ως αντάλλαγμα από την μεταβίβαση ιδιόκτητου χώρου, του οποίου θα εντάσσονται διαφημιστικές ταμπέλες ή φωτιζόμενες ταμπέλες.
- Το εισόδημα που λαμβάνει ο μισθωτής του ακινήτου, στην περίπτωση που το ενοικιάζει σε τρίτο άτομο.
- Το εισόδημα της οικοδομής που κατασκευάζεται με την πληρωμή των εξόδων από τον μισθωτή, ο οποίος έχει την κατοχή της οικοδομής με τον όρο αφότου τελειώσει η μίσθωση, η οικοδομή θα εξακολουθήσει να μένει στον μισθωτή.
- Το εισόδημα που λαμβάνει ένα άτομο, το οποίο κατέχει μια αγροτική γαία την οποία εκμισθώνει για να την καλλιεργεί.
- Το εισόδημα το οποίο παίρνει ο ιδιοκτήτης μιας δασικής έκτασης, και την δίνει για να χρησιμοποιηθεί.

- Το εισόδημα το οποίο έρχεται ως έσοδο ,από την ενοικίαση γης για το χρονικό διάστημα το οποίο ξεπερνάει τα 9 έτη. (Κατούδης, 2009)

2.3 Η ΕΝΝΟΙΑ «ΓΑΙΩΝ»

Στον όρο «γαίες» περιέχονται οι παρακάτω ξεχωριστές έννοιες :

1. Των καλλιεργημένων και φυτεμένων γαιών.
2. Των λιβαδιών και βοσκοτόπων .
3. Των δασών και δενδρωδών εκτάσεων .
4. Των μεταλλείων και λατομείων.
5. Των πηγών, φρεάτων και λιμνών.
6. Των ιχθυοτροφείων . (Φλώρος, 2010, p. 88)

Αξίζει να σημειωθεί στις παραπάνω περιπτώσεις, ότι θα πρέπει να υφίσταται ανάμεσα στον μισθωτή και τον ιδιοκτήτη μια μισθωτική σχέση κατά την οποία, ο ιδιοκτήτης θα επιτρέπει στον μισθωτή να χρησιμοποιεί την γαία που του παρέχει με αντάλλαγμα ότι συμφωνηθεί μεταξύ τους. (Φλώρος, 2010)

Επιπλέον, πρέπει να τονιστεί ότι αν δεν υπάρξει συμφωνητικό ή οτιδήποτε άλλο στοιχείο με το οποίο να επιβεβαιώνει την συμφωνία μεταξύ ιδιοκτήτη-μισθωτή ή αν το ποσό το οποίο συμφωνήθηκε ήταν πολύ μεγαλύτερο ή μικρότερο της αξία του τότε το ακαθάριστο εισόδημα θα πρέπει να υπολογισθεί με βάση κάποιας άλλης όμοιας ενοικιαζόμενης φυτεμένης γης. (http://nestor.teipel.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/16703/SDO_XRHMEL_00673_Medium.pdf?sequence=1) (Γκέκας, 2011)

2.4 ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΟΣΤΑΣΙΩΝ

Με τον όρο βιομηχανοστάσια θεωρούνται τα ειδικά φτιαγμένα κτίρια τα οποία εξυπηρετούν παραγωγικές ή βιομηχανικές επιχειρήσεις. Είναι κοινά αποδεκτό ότι το τεκμαρτό ετήσιο εισόδημα τους δεν αποτελεί εισόδημα από ακίνητα. (Αριστείδης Φλώρος.,2010,Φορολογική Λογιστική.)

2.5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΚΜΙΣΘΩΣΗ

Είναι γνωστό ότι το εισόδημα των κτιρίων τα οποία είναι υποκατασκευή (οικοδομή) θεωρείται αυτό το οποίο κατέχετε από τον μισθωτή λόγω της ενοικίασης του σε ένα τρίτο άτομο.

Είναι κοινά αποδεκτό ότι, η υπεκμίσθωση παρέχεται από τον νόμο, αν και στα συμφωνητικά τις περισσότερες φορές δεν επιτρέπεται από τον ιδιοκτήτη. Στην περίπτωση όπου υπεκμισθώνεται κάποια επιχείρηση στο ίδιο κτίριο, τότε ο ενοικιαστής γνωστοποιεί το προϊόν στα εισοδήματα από τα ακίνητα. (Φλώρος, 2010)

2.6 ΤΕΚΜΑΡΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗΣ Η ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΡΟΧΗΣ

Το εισόδημα από ιδιοχρησιμοποίηση είτε ακινήτου, είτε γής απαρτίζει τεκμαρτό εισόδημα, το οποίο αφορά τον βασικό κάτοχο ακινήτου και σύγχρονης εκπιπτόμενης δαπάνης όταν γίνεται χρήση για την υποβολή της επιχειρηματικής δραστηριότητας αν πληρούνται οι όροι που αναφέρονται στο άρθρο 22 του Ν4172/2013 . Το κυριότερο όμως είναι ότι, για την ιδιοκατοίκηση ακινήτου δεν υπάρχει εισόδημα από ακίνητη περιουσία, όμως υπάρχει ετήσια αντικειμενική δαπάνη.

Σύμφωνα με το άρθρο 39 και παράγραφος 2 του Νόμου 4172/2013 ισχύει ότι: Το εισόδημα από δωρεάν παραχώρηση ή ιδιοχρησιμοποίηση, αποτελείται στο 3% της πραγματικής αξίας ακινήτου. Αξίζει ακόμα να αναφερθούμε ότι εξαιρείται από τον φόρο το τεκμαρτό εισόδημα το οποίο αφορά :

- Την δωρεάν παραχώρηση κατοικίας έως διακόσια τετραγωνικά μέτρα (200 τμ .) προκειμένου να χρησιμοποιηθεί ως η βασική κατοικία προς ανιόντες ή κατιόντες.
- Την δωρεάν παραχώρηση προς κατιόντες ή ανιόντες και συζύγους, αγροτικών εκτάσεων που χρησιμοποιούνται για την άσκηση της ατομικής αγροτικής επιχειρηματικής δραστηριότητας καθώς δεν υπολογίζεται τεκμαρτό εισόδημα σε αυτήν την περίπτωση.
(www.taxheaven.gr)

2.7 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΚΙΝΗΤΩΝ

1. **Ακαθάριστο εισόδημα για οικοδομή η οποία μισθώνετε**, δίνεται ότι έχει αποφασιστεί στο συμβόλαιο ή σε όποιο άλλο έγγραφο τεκμηριώνετε η ενοικίαση . Στην περίπτωση όπου το μίσθωμα είναι μεγαλύτερο ή μικρότερο σε σύγκριση με την αξία της οικοδομής, ο καθορισμός του εισοδήματος γίνεται, αφότου συσχετίζεται με διαφορετική οικοδομή η οποία ενοικιάζεται με παρόμοιες προϋποθέσεις. Στην περίπτωση όπου, το εισόδημα είναι χαμηλότερο από το 3,5% της πραγματικής αξίας του ακινήτου τότε ,το άτομο το οποίο υπόκειται σε φορολόγηση, μπορεί να εκφέρει αντιρρήσεις στην μισθωτική αξία του ακινήτου, αρκεί να υποδείξει τις αιτίες οι οποίες θα επιδράσουν στην μισθωτική αξία του ακινήτου όταν αυτή θα είναι χαμηλότερη του 3,5% της πραγματικής αξίας του.(Κατούδης, Η.Ε.,2009) Όταν η μισθωτική αξία είναι περισσότερη από αυτή που έχει συμφωνηθεί σε ποσοστό 15% τουλάχιστον, τότε παρατηρείται η περίπτωση λεγόμενη ως δυσανάλογο μίσθωμα.
2. **Ακαθάριστο εισόδημα για γαίες που εκμισθώνονται** δίνεται ότι έχει αποφασιστεί στην συμφωνία. Εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία είναι ότι, αν το μίσθωμα έχει αποφασιστεί σε είδος ,υπολογίζεται με χρήμα σύμφωνα με την τιμή χονδρικής πώλησης του γένους- είδος του. Σε αντίθεση, αν δεν υπάρχει συμφωνητικό ή οποιοδήποτε έγγραφο που θα τεκμηριώνει την μίσθωση , η οποία αποφασίστηκε είτε σε χρηματική ανταμοιβή είτε σε είδος, τότε το ακαθάριστο εισόδημα

δίνεται με βάση την αποτίμηση άλλων γαιών οι οποίες έχουν παρόμοιες προϋποθέσεις .

3. Τεκμαρτό εισόδημα ιδιοχρησιμοποίησης ή δωρεάν παραχώρησης, έχουμε αναφερθεί στην προηγούμενη παράγραφο.

2.8 ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΑΚΙΝΗΤΑ

Το καθαρό εισόδημα ακινήτων είναι αποτέλεσμα του ακαθάριστου εισοδήματος και εκπίπτει ποσοστό 5% για έξοδα-δαπάνες, επιδιόρθωση, διατήρηση , ανανέωση- ανακαίνιση ή άλλα σταθερά και λειτουργικά έξοδα ακινήτου. Το ποσό που μένει ύστερα από την ήδη αναφερόμενη μείωση, είναι μέρος του καθαρού εισοδήματος που προέρχεται από ακίνητα και φορολογείται με :

Κλίμακα εισοδήματος (ευρώ)	Φορολογικός συντελεστής %	Φόρος κλίμακας (ευρώ)	Σύνολο	
			Εισόδημα (ευρώ)	Φόρος (ευρώ)
0 - 12.000	15%	1.800	12.000	1.800
12.001 - 35.000	35%	8.050	35.000	9.850
35.001 -	45%			

Πηγή: <https://www.taxheaven.gr/news/news/view/id/37612>

2.9 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ

Από τον φόρο εισοδήματος εξαιρούνται τα εισοδήματα τα οποία προέρχονται από:

- Από την εκχώρηση του κτηρίου, δίχως κάποιο αντάλλαγμα στο δημόσιο ή σε νομικά πρόσωπα του δημοσίου.
- Από την εκχώρηση δίχως αντάλλαγμα οικοδομής, ως βασική κατοικία από τον πατέρα και την μητέρα στα παιδιά τους και αντίστροφα .

Από τις 1/1/2006 και έπειτα δίνετε εξαίρεση για την εκχώρηση κατοικίας μέχρι 200 τετραγωνικά μέτρα, χωρίς αντάλλαγμα.

- Από την χρήση της κατοικίας από τον ίδιο τον ιδιοκτήτη, χωρίς να εξαρτάται από την επιφάνεια της κατοικίας. Η απαλλαγή αυτή ισχύει από το 2013. (Κατούδης, 2009)

2.10 ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ ΑΚΙΝΗΤΩΝ(ΕΝΦΙΑ)

2.10.1 ΕΝΟΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΝΦΙΑ

Σύμφωνα με τον **ΝΟΜΟΣ 4223/ΦΕΚ Α 287/31.12.2013** ο ΕΝΦΙΑ είναι ένας φόρος κατοχής ακίνητης περιουσίας και την κυριότητα δικαιωμάτων σε ότι αφορά την

ακίνητη περιουσία την οποία και φορολογεί και όχι το εισόδημα το οποίο προέρχεται από την ακίνητη περιουσία. Επιπλέον ο καθορισμός του ΕΝΦΙΑ γίνεται με βάση τα στοιχεία των ακινήτων του προηγούμενου έτους. Ο χρόνος υποβολής της δήλωσης των ακινήτων από το άτομο που φορολογείται είναι 30 μέρες .

Ο ΕΝΦΙΑ είναι αποτέλεσμα του αθροίσματος του βασικού- κύριου φόρου και του συμπληρωματικού φόρου(ο φόρος ο οποίος έρχεται ως αποτέλεσμα με βάση τους αναλογικού συντελεστές ,όταν η πραγματική αξία της ακίνητης περιουσίας υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ). Για την εκτίμηση του ΕΝΦΙΑ γίνεται η χρήση των εξής συντελεστών:

- Βασικός φόρος : Είναι από 2,00-13,00 ευρώ το τετραγωνικό μέτρο ,σύμφωνα με την τιμή ζώνης στην περιοχή που βρίσκεται το ακίνητο .
- Συντελεστής παλαιότητας κτίσματος (ΣΠΚ): Ανάλογα την παλαιότητα του κτιρίου. Αν φτάνει το 26^ο έτος και μετά τότε ο συντελεστής είναι 1 σε αντίθεση , αν είναι λιγότερο από 4 έτη τότε ο συντελεστής είναι 1,25.
- Συντελεστής ειδικών κτιρίων (ΣΕΚ): Είναι 0,5 και δεν χρησιμοποιείται όταν ασκείται ο συντελεστής βοηθητικών χώρων.
- Συντελεστής απομείωσης επιφάνειας (ΣΑΕ) :Χρησιμοποιείται σε ανά κλιμάκιο επιφάνειας σε τ.μ στο οποίο βρίσκεται και ειδικότερα ο συντελεστής αυτός ελαττώνει όσο πιο μεγάλη είναι η επιφάνεια του ειδικού κτίσματος.
- Συντελεστής ορόφου (ΣΟ) : Εκτιμάται με βάση τον όροφο στον οποίο υπάρχει το κτίσμα.
- Συντελεστής μονοκατοικίας (ΣΜ): Είναι 1,02
- Συντελεστής πρόσοψης (ΣΠ) : Είναι από 1,00-1,02 σύμφωνα με τον αριθμό των προσόψεων σε δρόμο.
- Συντελεστής βοηθητικών χώρων (ΣΒΧ): Είναι 0.10
- Συντελεστής ημιτελών κτισμάτων (ΣΗΚ) : Είναι 0,4 και χρησιμοποιείται σε ημιτελή κτίσματα χωρίς να εξαρτάται το στάδιο το οποίο βρίσκεται η δημιουργία τους.

Βασικός τύπος υπολογισμού του ΕΝΦΙΑ είναι :

Φόρος = επιφάνεια κτίσματος (τ.μ)*Βοηθητικοί χώροι *Συντελεστής πρόσοψης κτίσματος *Συντελεστής ορόφου *Συντελεστής μονοκατοικίας *Συντελεστής πρόσοψης *Συντελεστής βοηθητικών χώρων *Συντελεστής ημιτελών κτισμάτων.

Η Πληρωμή του ΕΝΦΙΑ :

Ο ΕΝΦΙΑ κατατίθεται μια μόνο φορά έως την τελευταία εργάσιμη μέρα του μήνα που θα έρθει από την κυκλοφορία της πράξης η οποία εκτιμάει τον φόρο .Οι επόμενες τμηματικές οφειλές μπορούν να καταβληθούν και σε ισόποσες μηνιαίες δόσεις , εκ των οποίων δεν μπορούν να είναι λιγότερες από 10 ευρώ και από τις οποίες η πρώτη δόση κατατίθεται έως την τελευταία εργάσιμη όπως και προαναφέραμε , ενώ η

τελευταία δόση κατατίθεται έως την τελευταία εργάσιμη ημέρα του μήνα Δεκεμβρίου του τρέχον έτους. (<http://www.taxnews.me/enfa/>)

2.10.2 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΕΝΦΙΑ

Με βάση τον Νόμο 4223/2013 Εξαιρούνται από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων τα ακίνητα τα οποία ανήκουν:

- Στο δημόσιο, στο ταμείο αξιοποίησης της ιδιωτικής περιουσίας του δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ), στην εταιρία των ακινήτων του δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.Α.Ε.) και στην εταιρία <<ΠΑΡΑΚΤΙΡΕΙΟ ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΩΠΟ Α.Ε.>> με την επιφύλαξη της παραγράφου 7, άρθρου 2
- Σε νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), που εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, καθώς και σε Ο.Τ.Α. και ιδιοχρησιμοποιούνται ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο. Οι ανώνυμες εταιρίες της Γενικής Κυβέρνησης, με την επιφύλαξη της προηγούμενης περίπτωσης, δεν απαλλάσσονται από τον ΕΝ.Φ.Ι.Α.
- Σε ξένα κράτη, εφόσον το ακίνητο χρησιμοποιείται για την εγκατάσταση πρεσβείας ή προξενείου του ξένου κράτους ή για την εγκατάσταση πρεσβευτή, πρόξενου και λοιπών διπλωματικών αντιπροσώπων και πρακτόρων του ξένου κράτους, με τον όρο της αμοιβαιότητας.
- Σε Ν.Π.Δ.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο.
- Σε Ν.Π.Ι.Δ. που δεν εντάσσονται στους φορείς της Γενικής Κυβέρνησης, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και ιδιοχρησιμοποιούνται αποκλειστικά για την εκπλήρωση μορφωτικού, εκπαιδευτικού, πολιτιστικού, αθλητικού, θρησκευτικού, φιλανθρωπικού και κοινωφελούς σκοπού ή παραχωρούνται δωρεάν στο Δημόσιο.
- Σε νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες των γνωστών θρησκειών και δογμάτων κατά την παρ. 2 του άρθρου 13 του Συντάγματος και ιδιοχρησιμοποιούνται για την εκπλήρωση του λατρευτικού, θρησκευτικού και κοινωφελούς έργου τους.
- Στις υποκείμενες στο ειδικό συνταγματικό καθεστώς Ιερές Μονές του Αγίου Όρους, κείμενα εντός ή εκτός αυτού.
- Στα νομικά πρόσωπα που υπάγονται στο ειδικό καθεστώς διοίκησης και διαχείρισης του ν. 3647/2008 (Α' 37) και ιδιοχρησιμοποιούνται. (<http://www.taxnews.me/enfa/>)

2.10.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΦΟΡΟΥ ΤΟΥ ΕΝΦΙΑ

Ο Βασικός Φόρος (Β.Φ.) ανά φορολογική ζώνη (Φ.Ζ.), όπως αρμόζει στην τιμή ζώνης, εκτιμάται με βάση τον παρακάτω πίνακα:

Τιμή Ζώνης (ευρώ/μ ²)	Φορολογική ζώνη	Βασικός φόρος
0-500	1	2.00
501-750	2	2.80
751-1000	3	2.90
1001-1500	4	3.70
1501-2000	5	4.50
2001-2500	6	6.00
2501-3000	7	7.60
3001-3500	8	9.20
3501-4000	9	9.50
4001-4500	10	11.10
4501-5000	11	11.30
5001+	12	13.00

Πηγή (<http://www.taxnews.me/enfa/>)

Συντελεστής Παλαιότητας Κτίσματος (Σ.Π.Κ.), σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Παλαιότητα	Συντελεστής Παλαιότητας Κτίσματος (ΣΠΚ)
26 έτη και άνω	1.00
20- 25 έτη	1.05
15-19 έτη	1.10
10-14 έτη	1.15
5-9 έτη	1.20
Μέχρι 4 έτη	1.25

Πηγή (<http://www.taxnews.me/enfa/>)

Συντελεστής Απομείωσης Επιφάνειας (Σ.Α.Ε.) κτίσματος, προκειμένου για κύριους χώρους ειδικών κτιρίων, ο οποίος εφαρμόζεται για το κλιμάκιο επιφάνειας στο οποίο αντιστοιχεί, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Κλιμάκιο Επιφάνειας (μ ²)	Συντελεστής Απομείωσης Επιφάνειας (Σ.Α.Ε.)
0 – 500	1,00

500,01 - 1.500	0,80
1.500,01 - 3.000	0,75
3.000,01 - 5.000	0,65
5.000,01-10.000	0,55
10.000,01 - 25.000	0,45
25.000,01- 50.000	0,35
50.000,01 και άνω	0,25

Πηγή (<http://www.taxnews.me/enfa/>)

Συντελεστής Ορόφου (Σ.Ο.), ο οποίος εφαρμόζεται για τον όροφο στον οποίο βρίσκεται το κτίσμα, σύμφωνα με τον πίνακα που ακολουθεί:

Όροφος	Συντελεστής Ορόφου (Σ.Ο.)
Υπόγειο	0,98
Ισόγειο και 1 ^{ος}	1,00
2ος και 3 ^{ος}	1,01
4ος και 5 ^{ος}	1,02
6ος και άνω	1,03

Πηγή(<http://www.taxnews.me/enfa/>)

Αν το κτίσμα υφίσταται περισσότερους από 1 όροφο , ως Συντελεστής Ορόφου λαμβάνεται εκείνος του μεγαλύτερου σε όροφο κτιρίου.

Ο Συντελεστής Ορόφου δεν χρησιμοποιείται στα ειδικά κτίρια και τις μονοκατοικίες.

2.10.4 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΟΥ ΦΟΡΟΥ

Για κάθε φυσικό πρόσωπο ο συμπληρωματικός φόρος θεσμοθετείτε και εκτιμάται στην συνολικής αξίας των δικαιωμάτων της παραγράφου 2 του άρθρου 1, με βάση τα κλιμάκια και τους συντελεστές του επόμενου πίνακα:

ΚΛΙΜΑΚΙΟ (ευρώ)	Συντελεστής

0,01 - 300.000	0,0%
300.000,01 - 400.000	0,1%
400.000,01 - 500.000	0,2%
500.000,01 - 600.000	0,3%
600.000,01 - 700.000	0,6%
700.000,01 - 800.000	0,7%
800.000,01 - 900.000	0,8%
900.000,01 - 1.000.000	0,9%
Υπερβάλλον	1,0%

Πηγή(<http://www.taxnews.me/enfa/>)

Κλείνοντας το κεφάλαιο 2 <<Εισόδημα από ακίνητη περιουσία>> μπορεί εύκολα ο καθένας να συμπεράνει και να κατανοήσει τις έννοιες που αφορούν την ακίνητη περιουσία αλλά και ότι για την ενοικίαση, την ιδιοχρησιμοποίηση, την υπεκμίσθωση ενός ακινήτου, τότε ο κάτοχος του ακινήτου αλλά και ο εκμισθωτής ή ο μισθωτής του ακινήτου θα πρέπει να φορολογηθεί ανάλογα με το εισόδημα και τη πραγματική αξία του ακινήτου ή την μισθωτική αξία του ακινήτου. Τέλος γίνεται μια αναφορά στον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων για την κατανόηση και την επεξήγηση του φόρου .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

3.1 ΈΝΝΟΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις είναι το κέρδος που αποκτάται από ατομική ή εταιρική επιχείρηση εμπορική, βιομηχανική ή βιοτεχνική ή από την άσκηση οποιουδήποτε κερδοσκοπικού επαγγέλματος, το οποίο δεν υπάγεται στα ελευθέρια επαγγέλματα που αναφέρονται στο άρθρο 48(Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2007, p. 979)

Εμπορική επιχείρηση, είναι εκείνη που επεμβαίνει από την κατασκευή της παραγωγής στην καταναλωτική δαπάνη και αποσκοπεί στο κέρδος. Οι εμπορικές οντότητες υπάρχουν και εκτελούν έργο είτε ως ατομικές, ομόρρυθμες, ετερόρρυθμες, ανώνυμες, αστικές εταιρίες και κοινωνίες αστικού δικαίου .(Καραγιάννης, 2001)

3.1.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΡΔΩΝ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Τα οφέλη της ατομικής επιχείρησης φορολογούνται στο ίδιο άτομο που την κατέχει στην ατομική φορολογική του δήλωση, πέρα από το αν έγιναν χρήση για ιδιοκατανάλωση οικογενειακών αναγκών ή “καταναλώθηκαν” από την επιχείρηση για την ανάπτυξη των δραστηριοτήτων της.

3.1.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΕΡΔΩΝ Ο.Ε.-Ε.Ε- ΑΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ- ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΑΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Τα κέρδη των παραπάνω εταιριών φορολογούνται με συντελεστή 20% ύστερα από τις παρακάτω αφαιρέσει:

- 1) Των κερδών που αποδεδεσμεύονται από το φόρο
- 2) Των κερδών όπου υπάρχουν από μερίσματα εγχώριων ανωνύμων εταιριών
- 3) Επιχειρηματικότητα αμοιβής δηλαδή η επιχειρηματική αμοιβή έχουν έως 30 εταίροι που κατέχουν το ευρύ ποσοστό συμμετοχής, αν τυχόν υπάρχουν εταίροι με ίσα ποσοστά τότε προσδιορίζονται καθαρά από την εταιρία .(Καραγιάννης, 2001)

3.2 ΤΙ ΘΕΩΡΕΙΤΑΙ ΩΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

- A) Το κέρδος από την ενάσκηση επιχείρησης αγοραπωλησίας ακινήτων
  - B) Τα ποσά που υπερیشύουν με την όψη μερίσματος στα μέλη τους οι σύνδεσμοι που έχουν σταθεί νόμιμα
  - Γ) Κέρδη από επιπρόσθετες και παράλληλες εργασίες που γίνονται ταυτόχρονα με τον κύριο σκοπό της επιχείρησης.
  - Δ) Η επιχειρηματική αμοιβή του ομόρρυθμου εταίρου που εκτιμάται από τις διατάξεις του άρθρου 10.
  - E) Οι τόκοι που θέτονται από την 4η η παράγραφο του άρθρου 25.
- Στ) η ωφέλεια επιχείρησης, που προκύπτει από την παραίτηση πιστώτριας επιχείρησης από την είσπραξη χρέους, η οποία λαμβάνει χώρα μέσα στα πλαίσια της επαγγελματικής τους συνεργασίας. (Taxheaven.gr)

3.3 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

- Ακαθάριστο εισόδημα λέμε την άθροιση των ακαθάριστων εσόδων της επιχείρησης από τις διάφορες εμπορικές αγοραπωλησίες της.

Ενώ αντίθετα,

- Το καθαρό εισόδημα των εμπορικών επιχειρήσεων υπολογίζεται ξεχωριστά για κάθε ομάδα βιβλίων και δεδομένων από το ΚΒΣ (Κώδικας βιβλίων και στοιχείων που εφαρμόζονται ως εξής :
- Επιχειρήσεις που κρατούν δεύτερης και τρίτης κατηγορίας βιβλία του κώδικα βιβλίων και στοιχείων λογαριάζεται λογιστικά εννώνοντας τα αριθμητικά δεδομένα που είναι επακόλουθα από τα στοιχεία της επιχείρησης.
- Επιχειρήσεις/εταιρίες που εμμένουν βιβλία πρώτης κατηγορίας του ΚΒΣ, αλλά και για οντότητες που δεν εμμένουν βιβλία και στοιχεία αλλά τηρούν ψευδή και ελαττωματικά βιβλία που δεν αφήνουν την εκτέλεση ελεγκτικών ελέγχων. Το καθαρό κέρδος-όφελος υπολογίζεται

αποκλειστικά από το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους στα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης. (Άρθρο 32 του Ν2238/1994.)

Στα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης δεν συμπεριλαμβάνονται τα εξής:

- Η περίπτωση της αυτόματης υπερτίμησης του κεφαλαίου μίας επιχείρησης.(Άρθρο 28, παρ .3, ζ' & άρθρο 32 παρ .1 ,β')
- Πόσα που συλλέχθηκαν από απαιτήσεις της επιχείρησης που είχαν κριθεί μη ασφαλή και τις είχε αποδεχθεί ο προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ., από το προηγούμενο έτος προσδιορισμού των καθαρών κερδών.
- Τα ποσά που συλλέχθηκαν από την οντότητα διότι κρίθηκε ότι είχαν κατατεθεί χωρίς να οφείλονται στους φόρους που την επιβάρυναν και είχαν γίνει αποδεκτά κατά τον προσδιορισμό των καθαρών κερδών από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ., σε προηγούμενα έτη.
- Οι τόκοι από ανταλλακτικές πράξεις εαν παραλείψουμε τους τόκους από συναλλαγματικές και τα γραμμάτια από εμπορικές εφαρμογές αλλά και τόκους από ξεπούλημα εμπορευμάτων επί πίστωση.

3.4 ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟ ΦΟΡΟ

1) Τα οφέλη από την καπήλευση πλοίων, τα οποία επιδέχονται τον ειδικό φόρο του Ν.27/75. Στον ειδικό φόρο αυτό εντάσσονται και τα μισθώματα ανταλλακτηρίων συναλλάγματος που αξιοποιούνται σε χώρο των επιβατηγών πλοίων. Επιπλέον, αποδεσμεύεται από το φόρο και η βελτίωση που συμβαίνει από την πώληση των τουριστικών πλοίων.

2) Τα κέρδη από τη λιανική πώληση καπνού ή από την άσκηση του επαγγέλματος του μικροπωλητή ή από την εκμετάλλευση περιπτέρου, καφενείου, κυλικείου, κομμωτηρίου κλπ. μέσα στα κτήρια και καταστήματα στα οποία στεγάζονται δημόσιες υπηρεσίες καθώς και δημοτικές, κοινοτικές, εκκλησιαστικές ή Ν.Π.Δ.Δ. υπηρεσίες, τα οποία κέρδη πραγματοποιούνται από ανάπηρους και θύματα πολέμου, εφόσον η εκμετάλλευση γίνεται από τους ίδιους. (Καραγιάννης, 2001, pp. 39-41)

Τέλος, οι επιχειρήσεις για να κλείσουν τα βιβλία του ισχύοντος οικονομικού έτους μπορούν να περάσουν από αυτοέλεγχο δηλαδή με τον όρο αυτό εννοούμε ότι το κράτος σκοπεύει στην αύξηση των φορολογικών εσόδων της χώρας. Επίσης, αυτοέλεγχος είναι και η ευκαιρία που έχουν κάποιες επιχειρήσεις και ελεύθεροι επαγγελματίες (βιολόγοι, ψυχολόγοι, δικηγόροι, συγγραφείς κλπ) με τζίρο έως 150.000,00 για τον προσδιορισμό των ακαθάριστων εσόδων και των καθαρών κερδών τους με την βοήθεια του μοναδικού συντελεστή καθαρών κερδών.

3.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΠΗΓΕΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

- **Χαρακτηρισμός εισοδήματος καθηγητή-δασκάλου:**

Από τις τακτοποιήσεις του άρθρου 28 του ν.2238/1994 συγκεντρώνεται ότι από φορολογική άποψη η έννοια της εμπορικής επιχείρησης είναι πλατύτερη αυτής που επισημαίνεται στον εμπορικό νόμο, διότι είναι αδιάφορο αν οι πράξεις είναι

εμπορικές, αστικές ή αν ο φορολογούμενος έχει ή όχι εμπορική ιδιότητα αρκεί ότι αυτός υλοποίησε κέρδη από την κατά οργανωμένη άσκηση κερδοσκοπικού επαγγέλματος(Σ.τ.Ε. 1571/1960). Αν ο καθηγητής ή δάσκαλος έχει φροντιστήριο το εισόδημα αυτό είναι μέρος και φορολογείται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις(Δ' κατηγορίας).

- **Χαρακτηρισμός πηγής εισοδήματος μακιγιέρ και αισθητικού:**

Σύμφωνα, με την παρ.1 του άρθρου 28 του ν.2238/1994 και ότι τα δύο αυτά συγκριμένα επαγγέλματα εμπεριέχονται στα ελεύθερα επαγγέλματα του άρθρου 48 ν.2238/1994 όπου απαρτίζει το εισόδημα από αυτές τις εργασίες σε εμπορικές επιχειρήσεις.

- **Εισόδημα που αποκτούν τα πρόσωπα που αναλαμβάνουν την πώληση και πώληση αγαθών:**

Τα άτομα που βοηθούν στις συναλλαγές ανάμεσα αγοραστών και πωλητή για την διάθεση πώλησης έναντι αμοιβής σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν.2238/1994 οι προμήθειες που παίρνονται από τους πλασιέ ως αντάλλαγμα παροχής εργασίας προς τους εργοδότες εντάσσεται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις σε συνάθροιση με το ότι ο πλασιέ δεν θα επιδέχεται έλεγχο και σαφώς ως αμοιβή εννοείται η ήδη προκαθορισμένη.

- **Το εισόδημα που αποκτούν οι εργαζόμενοι με το σύστημα φασόν:**

Το εισόδημα που λαμβάνουν οι εργαζόμενοι με την μέθοδο φασόν(κατασκευή προϊόντων βάση προτύπου), κρίνεται ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις και συγκεκριμένα παροχής υπηρεσιών αν η σχέση που υπάρχει μεταξύ εργοδότη-εργαζόμενου είναι μίσθωση έργου και όχι “ υποταγμένης “ εργασίας.

- **Στυλίστας:**

Οι στυλίστες ή αλλιώς σύμβουλοι μόδας, παρέχουν υπηρεσίες φροντίδας της εξωτερικής εμφάνισης επώνυμων προσώπων όπως ηθοποιούς, τραγουδιστές και παρουσιαστών κ.λ.π. και σαφώς θεωρείται εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις διότι ασκούν κερδοσκοπικό επάγγελμα.

- **Ασφαλιστικού συμβούλου και διαφήμιση μέσω ιντερνέτ:**

- Όπως και το εισόδημα ασφαλιστικού συμβούλου έτσι και η διαφήμιση μέσω διαδικτύου σύμφωνα με τον ν.2236/1997 αποτελούν εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις (Σταματόπουλος & Καραβοκύρης, 2007)

Όπως όλες οι οντότητες έτσι και το εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις αποσκοπεί στο κέρδος και στην αύξηση αυτού. Με τον όρο αυτό μπορούμε να χαρακτηρίσουμε οποιοδήποτε επάγγελμα κερδοσκοπικού χαρακτήρα όπως για παράδειγμα στυλίστας, καθηγητής. Σαφώς οι εμπορικές επιχειρήσεις είναι εξίσου σημαντικές για οποιαδήποτε λειτουργία που θα υπάρξει στον τομέα αυτό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4. ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

ΕΝΝΟΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Με τον όρο γεωργικό εισόδημα λέμε το όφελος όπου κερδίζει κάθε έτος ο εύεργετούμενος από το οποιοδήποτε είδος γεωργικής επιχείρησης. Τέτοιες μπορεί να είναι:

- Αγροτικές
- Κτηνοτροφικές
- Αλιευτικές
- Μελισσοκομικές
- Πτηνοτροφικές κ.λπ.

Επίσης, εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις θεωρείται το κέρδος συμβαίνει εντός του οικονομικού έτους ή εντός του γεωργικού έτους από επωφέληση των γεωργικών επιχειρήσεων κάθε είδους. Επιπρόσθετα το οικονομική χρονιά συμφωνεί με την ημερολογιακή χρονιά. Το γεωργικό δωδεκάμηνο αποτελείται από την γεωργική διάρκεια όπου ξεκινά από την λήξη του πρώτου έτους της συλλογής των προϊόντων έως την λήξη της σοδειάς των προϊόντων της επόμενης χρονιάς. (Φλώρος, 2010, p. 183)

4.1 ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Με την έννοια “αγροτικές υπηρεσίες” οι προσφερόμενες από τους καλλιεργητές με χειροτεχνική εργασία ή με κατάλληλα σύνεργα της εκμετάλλευσης τους, οι οποίες βοηθούν στην παραγωγή αγροτικών ειδών.

Στις υπηρεσίες αυτές περιέχονται τα εξής:

- 1) οι δουλειές σποράς, καλλιέργειας, σοδειάς και συγκομιδής
- 2) οι διαδικασίες παρασκευής για την καλή πώληση αγαθών όπως για παράδειγμα η άλεση, η απολύμανση, η φύλαξη, ο καθαρισμός και το πακετάρισμα
- 3) η διαφύλαξη, η διατήρηση, η ευτροφία και η συντήρηση των ζώων
- 4) η τεχνική βοήθεια
- 5) η εξουδετέρωση ζημιογόνων φυτών και ζώων αλλά και το ράντισμα φυτών της επικράτειας του εδάφους
- 6) η μίσθωση μηχανικών μέσων και εξοπλισμού γενικά, που χρησιμοποιούνται στις αγροτικές εκμεταλλεύσεις

Επίσης ως αγροτικές εκμεταλλεύσεις διακρίνουμε τα παρακάτω:

- 1) η εκδάσωση σε γενικότερα πλαίσια
- 2) η ιχθυοθηρία στα γλυκά νερά, η βατραχοτροφία, η ιχθυοτροφία
- 3) η γεωργία γενικά και πιο συγκεκριμένα η φύτευση δημητριακών, κηπευτικών, καπνού, βαμβακιού, οπωροφόρων και καρποφόρων δέντρων (forologikanea.gr).

4.2 ΑΚΑΘΑΡΙΣΤΟ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Για τις γεωργικές οντότητες που παρακολουθούν βιβλία Γ' κατηγορίας και εφόσον θεωρούνται και σωστά τότε το καθαρό εισόδημα βγαίνει μέσω λογιστικού τρόπου όπως αντίστοιχα και στις εμπορικές οντότητες. Αντίθετα εάν το καθαρό εισόδημα δεν γίνεται να εκτιμηθεί λογιστικά δηλαδή υπάρχει τήρηση Β' κατηγορίας δεδομένων τότε ορίζεται τεκμαρτά πολλαπλασιάζοντας τα ακαθάριστα έσοδα με τους παράγοντες καθαρού εισοδήματος βάση με την υπηρεσία της οντότητας.

Οι συντελεστές καθαρού εισοδήματος στις γεωργικές επιχειρήσεις είναι:

- Είδη ζωικής παραγωγής όπως: Βοοτροφικές αξιοποίησης, χοιροτροφικές οντότητες και πτηνοτροφικές οντότητες.
- Εμπορεύματα φυσικής παραγωγής όπως: οπωροπαραγωγοί με συντελεστή 5-8% και ανθοπαραγωγοί με συντελεστή 8%.
- Για εναπομείναντες παραγωγές εφαρμόζονται οι συντελεστές μεταξύ 10-20%

Επίσης στα ακαθάριστα κέρδη δεν υπάγονται τα εξής ποσά κερδών:

- Τόκοι από πράξεις εμπορικού χαρακτήρα
- Ποσά που έχουν συγκεντρωθεί από αβέβαιες υποχρεώσεις, όπου ήδη είχαν αποσβεσθεί σε προγενέστερες χρήσεις
- Πόσα που έχουν συγκεντρωθεί από τέλη και φόρους που είχαν περάσει στο δημόσιο (Φλώρος, 2010)

4.3 ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΓΕΩΡΓΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟ

Από την επιτροπή αντικειμενικού προσδιορισμού του γεωργικού εισοδήματος (ΕΑΠΓΕ) της φορολογίας εισοδήματος του υπουργείου Οικονομικών φτιάχνοντας πίνακες του καθαρού γεωργικού εισοδήματος όπου εμπεριέχουν τα παρακάτω:

- Η αξία του εκπροσωπευτικού ενοικίου ανά στρέμμα μισθωμένης γεωργικής γής
- Πίνακα ειδών σταθερής φυτείας ε το αρχικό έτος πρόκυψης της καθαρής γεωργικής προσόδου κατά είδος της φυτείας
- Τα καθαρά ποσά γεωργικού καθαρού εισοδήματος ανά στρέμμα συγκομιδούμενης γεωργικής ή θρέψης ζώων ή οποιαδήποτε άλλη μονάδα παραγωγής υπάρχει.

Επίσης η αξία του εκπροσωπευτικού ενοικίου αλλά και τα ποσά του καθαρού εισοδήματος που επισημαίνονται στους πίνακες που γίνονται εμφανή σε σχέση με τα ποσά και την αξία των πεδινών ζωνών δηλαδή:

- Ελαττωμένα κατά 20% για τις ημιορεινές περιοχές
- Ελαττωμένα κατά 40% για τις ορεινές περιοχές

Παράδειγμα: Αν για το Νομό Αττικής υπάρχει πρόγνωση για τα αμπέλια πεδινής περιοχής ανά στρέμμα 300,00 για τις ορεινές περιοχές θα έχουμε $300,00 - (40\% * 300,00) = 180,00$ ενώ αντίθετα για τις ημιορεινές περιοχές θα έχουμε $300,00 - (20\% * 300,00) = 240,00$.

Επιπρόσθετα την συγκεκριμένη μέθοδο αναλύεται και το γεωργικό εισόδημα κάθε φυσικού ατόμου μη ελεύθερου επαγγελματία όπου έχει εισόδημα από αγροτική αξιοποίηση έστω και αν δεν έχει ως κύριο επάγγελμα του αγρότη. Δηλαδή αγρότης ορίζεται το επάγγελμα όπου το φυσικό άτομο είναι ιδιοκτήτης γεωργικής αξιοποίησης παίρνει το 50% ολόκληρου του εισοδήματος από την δραστηριότητά του στον τομέα της γεωργίας και εργάζεται προσωπικά και επαγγελματικά το λιγότερο κατά 50% ολόκληρου του χρόνου δραστηριοποίησης του (Φλώρος, 2010)

4.4 ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΑΡΟ ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

Από το σαφές γεωργικό εισόδημα που έχει ως αποτέλεσμα από την διατριβή της αντικειμενικής μεθόδου προκύπτουν τα παρακάτω:

A) Το ενοίκιο που έχει καταβληθεί για εκναύλωση της γεωργικής γής

B) Πόσο της τάξης του 25% του κόστους αγοράς νέου παγίου εφοδιασμού που εφαρμόζεται στην γεωργική αξιοποίηση, σε μια δόση κατά το χρόνο επιτέλεσης της δαπάνης

- Τέλος, το παραπάνω ποσό 25% αλλάζει στο 50% για καινούργιους αγρότες

ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ :

Όσοι εργάζονται και είναι αγρότες κατά κύριο επάγγελμα έχουν απαλλαγή ύψους 1500€ από το καθαρό εισόδημα. Το προαναφερόμενο ποσό αλλάζει στα 3000€ για τους αγρότες που παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις. (Φλώρος, 2010)

4.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ

Ο κυριότερος τύπος της ελληνικής γεωργικής αξιοποίησης περιγράφεται από τον πολυτεμαχισμό, το μέγεθος, την πολυκαλλιέργεια και το τέλος την οικογενειακή φόρμα της.

- **Πολυτεμαχισμός:** Μερικές έως λίγες εκμεταλλεύσεις στην πατρίδα μας είναι μαζεμένες σε ένα οικόπεδο. Η πλειοψηφία τους απαρτίζεται από πληθώρα τεμαχίων μακριά το ένα με το άλλο, με ασήμαντη επιφάνεια το καθένα. Ο πολυτεμαχισμός είναι ένα αρκετά σημαντικό μειονέκτημα για την γεωργία της χώρας μας, διότι εμποδίζει στην εκπλήρωση έργων ή την κάνει αρκετά δαπανηρή και προσαιξάνει το χρόνο μεταφοράς των εργαζομένων και των μηχανημάτων στα αγροτεμάχια με άμεσο αποτέλεσμα την ανάπτυξη του κόστους παραγωγής. (Αριστείδης, 2010)
- **Πολυκαλλιέργεια:** Είναι ένα από τα γνωρίσματα των γεωργικών επιχειρήσεων της πατρίδας μας δηλαδή η συγχρονισμένη ύπαρξη μερών παραγωγής εντός της εκμεταλλεύσεως όπως π.χ. δενδροκομία και αγελαδοτροφία. Αξιοποιήσεις σε μοναδικό κλάδο έχουμε σε μερικούς τομείς όπως ανθοκομία και πτηνοτροφία.

- **Μέγεθος:** Το μέγεθος της μονάδας επιφάνειας της γεωργικής αξιοποίησης σε σχέση με άλλες χώρες είναι μικρή έως ελάχιστη.
- **Οικογενειακή φόρμα:** Η πιο συνήθης γεωργική αξιοποίηση κατασκευάζει προϊόντα όπου προαλείφονται για την αγορά και την αυτοκατανάλωση και υποστηρίζει μεγάλο και ευρύ κομμάτι των ευκαιριών της πάνω στην εργασία από τα πρόσωπα της γεωργικής οικογένειας όπου συνεπάγεται η οικογενειακή φόρμα της γεωργικής αξιοποίησης. Τέλος σαφώς και υπάρχουν μεγαλύτερης έκτασης εκμετάλλευσης όπου φτιάχνουν αποκλειστικά μόνο για την αγορά και αναπληρώνουν ανάγκες τους σε εργασία με εισαγόμενα ξένα εργατικά χέρια αυτό ονομάζεται ως επιχειρηματική φόρμα ή γεωργικές επιχειρήσεις. (Αριστείδης, 2010)

4.6 ΓΕΩΡΓΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Το γεωργικό κεφάλαιο χωρίζεται σε 3 σημαντικές μορφές το έγγειο, το πάγιο, το κυκλοφοριακό κεφάλαιο.

1) Στο έγγειο κεφάλαιο περιέχεται το έδαφος και γενικότερα ότι έχει να κάνει με το ακίνητο που είναι συσχετισμένο με την γη. Π.χ. πηγάδια, γεωτρήσεις και η μόνιμη διέλευση σωλήνων όπου υπάγονται στα διαρκή έργα υδρονομείων.

Ότι αφορά και έχει να κάνει με την αγροτική έννοια της εκμετάλλευσης όπως π.χ στάβλος, ορνιθοτροφεία, αγελαδοτροφία, αποθήκες ζωοτροφών και τα χοιροστάσια.

Οι “μεγαλοπρεπείς” φυτείες δηλαδή οι ελαιώνες, τα αμπέλια και τα ακμάζοντα δέντρα.

2) Στο πάγιο τμήμα εμπεριέχονται τα παρακάτω:

- Τα μηχανήματα και γενικότερα ο εξοπλισμός της γεωργίας όπως π.χ. τα τρακτέρ, ηλεκτροκινητήρες, ψεκαστήρες και το αγροτικό όχημα
- Το ζωικό τμήμα όπως π.χ αγελάδες, πρόβατα και άλογα

3) Το κυκλοφοριακό τμήμα απαρτίζεται από τα περιουσιακά δεδομένα που βοηθούν στην ενδοτική διαδικασία για ένα χρόνο, υπάρχουν οι εξής μορφές:

- **Κεφάλαιο προμηθειών:** Περιέχει τα κεφάλαια των υλικών που υπάρχουν αποθηκευμένα στο κελάρι του αγρότη-γεωργού και κατευθύνονται στην χρησιμοποίησή της παραγωγικής διαδικασίας π.χ αξία λιπασμάτων, καυσίμων και ζωοτροφών.
- **Απαιτήσεις:** του αγρότη -γεωργού από τρίτους όπως τα χρήματα που του χρωστάνε άλλους και προβλέπεται να τα εισπράξει εντός του έτους π.χ εισπρακτέα γραμμάτια.
- **Διαθέσιμα:** είναι τα χαρακτηριστικά του ενεργητικού δηλαδή τα χρήματα που έχει ο αγρότης-γεωργός και οι καταθέσεις στην τράπεζα.
- **Εμπορεύματα στην αποθήκη:** περιέχει τα αποθέματα των εμπορευμάτων που υπάγονται για πώληση ή αυτοκατανάλωση και κρατιούνται στην αποθήκη του γεωργού μέχρι να χρησιμοποιηθούν από την οικογένεια π.χ σιτάρι, καρποί κλπ.

Τέλος, οι δύο αρχικές κατηγορίες έχουν την δυνατότητα να εφαρμοστούν στην διαδικασία παραγωγής για διάστημα μεγαλύτερο του ενός έτους αντίθετα με την 3ή κατηγορία δηλαδή το κυκλοφοριακό.

4.7 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΦΟΡΟΥ ΦΠΑ ΣΕ ΑΓΡΟΤΕΣ

Οι αγρότες που δεν κρατούν βιβλία εντάσσονται σε εξειδικευμένο καθεστώς ΦΠΑ. Επιπρόσθετα για το ΦΠΑ των εξόδων που ξοδεύουν για τις καλλιέργειες του έχουν επιστροφή πόσου ΦΠΑ κατ' απόκτηση 6% επί της αξίας των τιμολογίων που έχουν κοπεί. Επίσης, όταν οι πωλήσεις αγαθών πραγματοποιούνται από δικό τους κατάστημα θα πρέπει να εφαρμόζουν βιβλίο εσόδων και εξόδων. Η κατ' απόκτηση επιστροφή είναι 3% επί των πωλήσεων που προέρχονται από βιβλίο εσόδων (ΠΟΛ 41/1988 και άρθρο 42ν. 2589/2000, ΠΟΛ 1066/2013 και ΠΟΛ 1075/21013).
(e-forologia.gr)

4.8 ΑΠΑΛΛΑΣΟΜΕΝΑ ΠΟΣΑ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ ΑΓΡΟΤΩΝ

Την απαλλαγή την έχουν μόνο όσοι είναι κυρίως αγρότες και υπάρχουν τα εξής ποσά 1500€ για κυρίως επάγγελμα αγρότης. Αν τυχόν παίρνουν εξισωτικές αποζημιώσεις το ποσό της απαλλαγής είναι 3000€. Επίσης οι καινούργιοι αγρότες έχουν απαλλαγή τα πρώτα 5 έτη άσκησης επαγγέλματος ποσού 2250€. Αν τυχόν υπάρχουν εξισωτικές αποζημιώσεις τότε απαλλάσσονται σε ποσό ύψους 4500€.

Προχωρώντας την εργασία και έχοντας το 4ο κεφάλαιο αναφερόμενο στις << γεωργικές επιχειρήσεις>> προκύπτει το παρακάτω συμπέρασμα ότι το γεωργικό εισόδημα είναι εκείνο όπου αποκτά κάθε άτομο και έτσι κρίνεται ως εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις διότι θεωρείται βασικό κέρδος του οικονομικού έτους του ευεργετούμενου. Τέλος αποσκοπεί και στο κέρδος όπου είναι σημαντικό κομμάτι του εισοδήματος. (agronews.gr)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

5.1 ΕΝΟΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ

Με τον όρο εισόδημα από κεφάλαιο εννοούμε εκείνο το εισόδημα που λαμβάνει ένα φυσικό πρόσωπο εντός του φορολογικού τρέχοντος έτους, είτε σε ρευστό, είτε σε είδος δηλαδή από μερίσματα, τόκους, δικαιώματα αλλά και από ακίνητη περιουσία-βίο. Όσο αφορά τον φορολογικό συντελεστή για το εισόδημα από κεφάλαιο προκύπτουν τα παρακάτω:

Α) Τα μερίσματα φορολογούνται με συντελεστή 10%

Β) οι τόκοι φορολογούνται με συντελεστή 15%

Γ) τα δικαιώματα έχουν φορολογικό συντελεστή 20%

Δ) η ακίνητη περιουσία έχει φορολογικό συντελεστή ως εξής:

ΚΛΙΜΑΚΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ
0-12.000 ευρώ	15%
12.001-35.000 ευρώ	35%

35.001-....ευρώ	45%

Πηγή(taxheaven.gr)

- **ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ:** φορολόγησης εισοδήματος από εκμίσθωση ακινήτων

Φορολογούμενος έχει στην κατοχή του 2 ακίνητα μικρότερα των 200τ.μ. και εισπράττει συνολικό εισόδημα 8400 ευρώ. Τότε ο φόρος που θα πρέπει να πληρώσει σύμφωνα με κλίμακα είναι $8.400 * 15\% = 1.260$ ευρώ. (taxheaven.gr)

5.2 ΤΟΚΟΙ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΤΟΚΟΥΣ

- Τόκοι λογίζονται τα έσοδα που προέρχονται από απαιτήσεις κάθε τύπου, είτε κατοχυρώνονται με δεσμό δηλαδή υποθήκη είτε όχι ή προσφέρουν δικαίωμα ανάμειξης στα κέρδη του χρεώστη είτε όχι, όπως επίσης το εισόδημα από κρατικά χρεόγραφα, τίτλους με ομολογίες με ασφάλεια ή χωρίς και από κάθε τύπου δανειακή σχέση (άρθρο 37 παρ1 Ν.4172/13).
- Εξαιρούνται από το φόρο εισοδήματος οι τόκοι ομολογιακών δανείων και έντοκων γραμματίων του Ελληνικού δημοσίου που εξασφαλίζουν τα φυσικά πρόσωπα (άρθρο 37 παρ2 Ν.4172/13).
- Οι τόκοι που προέρχονται από τα ομόλογα που προέρχονται από τα ομόλογα που παραδίδονται από το Ευρωπαϊκό ταμείο χρηματοοικονομικής σταθερότητας (Ε.Τ.Χ.Σ.) (άρθρο 37 παρ.3 Ν.4172/13).
- Εάν οι τόκοι οδηγούνται σε προαφαίρεση δηλαδή παρακράτηση φόρου τότε ο παρακρατούμενος φόρος “αδειάζει” τη φορολογική οφειλή μόνο για τα φυσικά πρόσωπα και σαφώς για το συγκεκριμένο τύπο εισοδήματος του φορολογούμενου (άρθρο 37 παρ4 Ν.4172/13).

5.2.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΤΟΚΩΝ

Οι τόκοι έχουν φορολογικό συντελεστή 15%. Επιπρόσθετα τόκοι είναι οι κάθε είδος τόκους, εγχώριας ή ξένης προέλευσης, όπου ενσωματώνονται και οι τόκοι δανείων, οι τόκοι εκ προθεσμίας λόγω εξαρτημένης υποχρέωσης αλλά και οι τόκοι που είναι δικαστικής φύσεως ανεξαρτήτως εάν έχουν σχέση με την επιχειρηματική εργασία της οντότητας.

5.3 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ

- Δικαίωμα είναι το εισόδημα που λαμβάνεται ως ανταποδιδόμενο για τη χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής κυριότητας όπως για παράδειγμα κινηματογραφικών ταινιών, τηλεοπτικών σειρών & εκπομπών, διπλώματα επινόησης δηλαδή ευρεσιτεχνίας και ραδιοφωνικές εκπομπές. Επίσης, οι καταβολές για την χρήση εμπορικού, επιστημονικού και βιομηχανικού εφοδιασμού για την χρησιμοποίηση τεχνικών διαδικασιών παραγωγής, τεχνικής υποστήριξης, εμπειρογνωμοσύνη, μετενεργειών των αναζητήσεων, αναδημοσίευση άρθρων, μελετών και ερευνών. Επιπρόσθετα, περιέχονται και οι καταβολές χρημάτων για συμβουλευτικές εξυπηρέτησης που υπάρχουν και γίνονται μέσω πληροφοριακών

δικτύων και η ηλεκτρονική εγκατάσταση λογισμικού του υπολογιστή ακόμα και αν οι υπηρεσίες χρησιμοποιούνται για επαγγελματική ή όχι χρήση (άρθρο 38 παρ1 Ν.4172/13).

- Σε περίπτωση που το εισόδημα υπόκειται σε προαφαίρεση δηλαδή παρακράτηση φόρου τότε εκείνος ο φόρος θα “ρέψει” την φορολογική δέσμευση αποκλειστικά για τα φυσικά πρόσωπα και για το στοχευόμενο τύπο εισοδήματος με βάση τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε.) (άρθρο 38 παρ2 Ν.4172/13).

Τέλος, τα δικαιώματα έχουν φορολογικό συντελεστή 20%.(Καραγιάννης, 2001)

5.4 ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ

Μέρισμα είναι το εισόδημα που προέρχεται από μετοχές, ιδρυτικούς τίτλους ή δικαιώματα ανάμειξης σε κέρδη όπου δεν απαρτίζουν απαιτήσεις από χρέη όπως άλλωστε και το εισόδημα από δικαιώματα εργασίας όπου εμπεριέχονται τα μερίδια οι εισφορές σε κέρδη προσωπικών εταιριών. Επιπλέον η κατανομή των μερισμάτων συνεπάγεται σε κράτηση φόρου, όπως βέβαια υπάγεται και στι τέταρτο μέρος του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (Κ.Φ.Ε) ο ήδη φόρος που έχει παρακρατηθεί εξαντλεί την υποχρέωση αποκλειστικά για τα φυσικά πρόσωπα και για το παραπάνω είδος εισοδήματος με βάση το Κ.Φ.Ε. Επίσης, με τον όρο μέρισμα προκύπτει η έννοια του να ανήκει κάθε μοίρασμα κερδών γηγενής ή ξένης καταγωγής που υπάρχουν από βαλμένες και μη μετοχές ή ιδρυτικούς τίτλους ή από μερίδια εταιριών ΕΠΕ ή από παρουσία σε ατομικές επιχειρήσεις.

Τέλος, τα μερίσματα που λαμβάνονται από φυσικά πρόσωπα έχουν φορολογικό συντελεστή ίσο με 10%. (Καραγιάννης, 2001)

5.5 ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

5.5.1 ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

- Υπεραξία ορίζεται η αλληλομορφία ανάμεσα στην τιμή κτήσεως που έβαλε ο φορολογούμενος και στην τιμή πώλησης που πηγαίνει σε αυτόν και αποκτάται αποπληθωρισμένη. Η τιμή κτήσεως είναι εκείνο το μέρος όπου φέρεται στο κοντράτο ή ακόμα και το ουσιαστικό μέρος που καταβλήθηκε όπως συνεπάγεται από τα χαρτιά ή το αληθινό κόστος σε γεγονός όπου δεν νοείται χρήμα, η ανάλογα επί τη βάση της οποίας αποφασίστηκε ο φόρος μεταβίβασης ακινήτου κατά την διάρκεια απόκτησης. Σε περίπτωση μη προσδιορισμού τιμής απόκτησης τότε εκλαμβάνεται ότι είναι μηδέ. Εν συνεχεία το κόστος πώλησης φέρεται στην σύμβαση κατά την διάρκεια της μεταβίβασης. Επίσης, έξοδα που σχετίζονται με την αγορά-πώληση του ακινήτου εμπεριέχονται στην τιμή πώλησης-απόκτησης και δεν αθροίζονται ή αφαιρούνται.
- Η υπεραξία που υπάρχει με την εφαρμογή των ετών διακράτησης και των συντελεστών απομείωσης:

ΈΤΗ ΔΙΑΚΡΑΤΗΣΗΣ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΑΠΟΜΕΙΩΣΗΣ
Από 1 έως 5	0,95

Από 5 εως 10	0,87
Από 10 εως 15	0,79
Από 15 εως 20	0,73
Από 20 εως 25	0,66
>25	0,61

Πηγή (Καραγιάννης, 2001)

3. Επίσης, στην έννοια μεταβίβαση ενσωματώνονται τα εξής:

- Η σύνθεση επικαρπίας δηλαδή το δικαίωμα να χρησιμοποιεί κανείς και να κερδίζει την_ ιδιοκτησία που ανήκει κατά ψιλή κυριότητα σε άλλον
- Η αποχώρηση από την ιδιοκτησία ακινήτου ή από το εμπράγματο προνόμιο
- Η διαβίβαση του τίτλου μεταβίβασης συντελεστή κατασκευής
- Η πώληση ακινήτου επακόλουθο θεληματικής η δικαστικής δημοπρασίας

Οι παρακάτω περιπτώσεις δεν είναι μεταβιβάσεις ακίνητης περιουσίας:

- Η καταχώρηση δικαστικής πρότασης όπου καταργείται λόγω πλαστότητας σύμβασης μεταφοράς ακινήτου
- Η προσεπικύρωση διαστροφικών δικαιοπρασιών
- Το αυτούσιο ,μοίρασμα ή η συγχώνευση ακινήτων

5.5.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ

Το εισόδημα που αποκτάται από υπεραξία μεταφοράς κεφαλαίου φορολογείται στο 15%. Τέλος, υπάρχει υποσημείωση στο ότι αν δεν εκπληρώνεται πώληση αλλά υπάρχει παύση εργασιών και ύστερα επανέρχεται η έναρξη εργασιών από καινούργιο εργοδότη με την ίδια αντικειμενική λειτουργία τότε δεν υπάρχει φόρος (Καραγιάννης, 2001)

Επιπρόσθετα, στο συγκεκριμένο κεφάλαιο υπάρχει η έννοια του << εισοδήματος από κεφάλαιο>> όπου είναι το εισόδημα που παίρνει ένα πρόσωπο μέσα στο τρέχον έτος είτε σε είδος είτε όχι. Π.χ. μέρισμα, δικαιώματα και ακίνητη περιουσία. Επίσης, σαφώς και το προαναφερόμενο εισόδημα από κεφάλαιο είναι βασικό μέρος του εισοδήματος για την καλή ακολουθία των μελλοντικών γεγονότων που έπετε να ακολουθήσουν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΕΙΣΟΔΗΜΑ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

6.1 ΕΝΝΟΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

- Το εισόδημα που προέρχεται από μισθωτή εργασία, είναι εκείνο το οποίο κατέχετε από κάθε φυσικό πρόσωπο κατά το φορολογικό έτος, με αντάλλαγμα τις υπηρεσίες που έδωσε στον εργοδότη του από την εργασία του.

Μερικά από αυτά τα εισοδήματα είναι τα ακόλουθα:

- Του δικηγόρου που ασκεί το επάγγελμα του δικηγόρου
  - Οι φοιτητές που κάνουν την πρακτική τους άσκηση
  - Τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία εργάζονται σε διάφορα προγράμματα τα οποία θα τους βοηθήσουν να αρχίσουν να κατέχουν εργασιακή εμπειρία
  - Οι αποζημιώσεις ανέργων ή ατόμων που δουλεύουν για σεμινάρια που παρακολούθησαν
  - Το εισόδημα το οποίο προέρχεται από προγράμματα ειδίκευσης και κατακτήσεις επαγγελματικής εμπειρίας. Το πρόγραμμα αυτό θα απευθύνεται, σε εργαζόμενους οι οποίοι δούλευαν σε επιχειρήσεις οι οποίες έκλεισαν
  - Το εισόδημα των εργαζομένων, με ορισμένη σύμβαση εργασίας είτε σε Κέντρα Εξυπηρέτησης Πελατών (ΚΕΠ) είτε στο Δημόσιο.
  - Τα εισοδήματα που κατέχουν , σπουδαστές που κάνουν μεταπτυχιακό ή καθηγητές οι οποίοι είναι υποψήφιοι να γίνουν διδάκτορες ,οι οποίοι πήραν μέρος σε προγράμματα έρευνας.
  - Τα εισοδήματα που αποκτούν άνεργοι και νοικοκυρές επειδή πήραν μέρος σε συλλογή ερωτηματολογίων ή σε συγκέντρωση παλιών πραγμάτων και κατέχουν εισόδημα το λεγόμενο “ευκαιριακό” (Καραγιώργος, 2015)
- Το εισόδημα από συντάξεις είναι το χρηματικό ποσό, το οποίο λαμβάνει κάθε μήνα κάθε φυσικό πρόσωπο από το κράτος ή από το ασφαλιστικό ή το συνταξιοδοτικό οργανισμό όπου κατέχετε, όταν για κάποιους λόγους (υγείας, ατυχήματος, ηλικίας) σταματάει την εργασία του και πληροί το δικαίωμα για να λαμβάνει σύνταξη.

Στο εισόδημα που προέρχεται από μισθωτή εργασία και συντάξεις ενσωματώνονται :

- Οι επί πρόσθετες αμοιβές για άδειες, αρρώστια, γιορτές
- Τα φιλοδωρήματα ή αλλιώς πουρμπουάρ
- Η ανταμοιβή ή αλλιώς η αποζημίωση για άδεια που δεν έχει ληφθεί, αλλά και για την αποδέσμευση του εργαζομένου στην δουλειά
- Οι επί πρόσθετες αμοιβές για ενοίκια , έξοδα ταξιδιού
- Παροχές που παίρνει ο υπάλληλος, πριν ξεκινήσει την εργασία του

- ο Το εφάπαξ χρηματικό ποσό, που δίνεται από συνταξιοδοτική συμφωνία (Μαούρης, n.d.)

Σύμφωνα με τα παραπάνω και το άρθρο 12 παρ.1 Ν. 4172/2013 φτάνουμε στο συμπέρασμα ότι, το εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις περιέχει το σύνολο του εισοδήματος είτε σε χρήμα είτε σε είδος, που κατέχετε στο περιθώριο εκείνης της στιγμής, ή μελλοντικής ή παρελθούσας εργασιακής σχέσης.

Είναι γνωστό ότι υπάρχει εργασιακή σχέση από ένα φυσικό πρόσωπο όταν προσφέρει τις εργασίες του:

- i. Στα όρια της συμφωνίας της εργασίας του, με βάση το εργατικό δίκαιο.
- ii. Σύμφωνα με την συμφωνία προφορικής ή γραπτής, κατά την οποία το φυσικό πρόσωπο κατέχει ένα δεσμό μιας εξαρτημένης εργασίας με κάποιο άλλο πρόσωπο, το οποίο έχει το καθήκον να θέτει και να ασκεί έλεγχο στις εργασίες του.
- iii. Όταν οι εργασίες του, ελέγχονται από τον νόμο σχετικά με την αμοιβή του.
- iv. Όταν προσφέρει την εργασία του ως επικεφαλής ή ως τμήμα του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ) της εταιρίας ή οποιασδήποτε άλλης νομικής ύπαρξης ή νομικού προσώπου.
- v. Όταν προσφέρει την εργασία του ως δικηγόρος, με αντάλλαγμα σταθερή ανταμοιβή για την εργασία που πρόσφερε και την παροχή των νομικών του υπηρεσιών.
- vi. Όταν προσφέρει την εργασία του, σύμφωνα με γραπτή συμφωνία παροχής υπηρεσιών ή με συμφωνία η οποία θα αφορά το έργο, με πρόσωπα είτε νομικά είτε φυσικά, τα οποία δεν θα ξεπερνούν τα 3 σε αριθμό, ειδάλλως το 75% του συνολικού εισοδήματος που προέρχεται από επιχειρηματική δραστηριότητα να πηγάζει από το 1 πρόσωπο το οποίο θα κατέχει τις παραπάνω υπηρεσίες και με προϋπόθεση ότι δεν έχει εμπορικά γνωρίσματα, όπως και δεν θα έχει επαγγελματική τοποθέτηση η οποία θα είναι άλλη από την κατοικία του. Ασφαλώς και δεν αληθεύουν τα πιο πάνω στην περίπτωση όπου αυτός που υπόκειται στους φόρους, κατέχει ήδη μίσθωση από τις υπηρεσίες που προαναφέραμε στις περιπτώσεις (i-v). (Καραγιάννης, et al., 2017)

Εκείνο που έχει ιδιαίτερη σημασία να εξηγήσουμε καλύτερα, με βάση το Υπουργείο Οικονομικών είναι: Όσοι μισθωτοί κατέχουν χρήματα τα οποία προέρχονται από μπλοκάκια θα συνεχίσουν να υπόκειται σε φορολόγηση με βάση την κλίμακα των μισθωτών όταν συμβάλλουν οι όροι εκτός από τα ακόλουθα:

Δεν διατηρούν δραστηριότητα που να ασχολείται με το εμπόριο και η επαγγελματική τους τοποθέτηση είναι η ίδια με αυτή της κατοικίας τους, ακόμα κι αν δίνεται το δικαίωμα για να φιλοξενούν.

Τονίζεται σύμφωνα ακόμα ότι , δεν κατέχουν εμπορικό γνώρισμα οι αμοιβές του γιατρού, οδοντιάτρου, ψυχολόγου, μαίας , βιολόγου, δικηγόρου, συμβολαιογράφου , άμισθου υποθηκοφύλακα , δικαστικού επιμελητή , δασολόγου , περιβαλλοντολόγου , ωκεανογράφου , σχεδιαστή , δημοσιογράφου , διερμηνέα, ξεναγού, καθηγητή ή δασκάλου , καλλιτέχνη ή γλύπτη ή ζωγράφου , ηθοποιού , εκτελεστή μουσικών έργων ή μουσουργού, ενδυματολόγος, λογιστή, αναλογιστή, κοινωνικού λειτουργού, λογοθεραπευτή , κτλ. (Καραγιώργος, 2015, p. 398)

6.2 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ

6.2.1 ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΑΠΟ ΜΙΣΘΩΤΗ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ :

Τα ασφαλιστικά χρηματικά ποσά που οφείλει να πληρώσει ο εργαζόμενος

- Οι δεσμεύσεις που σχετίζονται με τα ασφαλιστικά ταμεία και καθιερώνονται από τον νόμο
- Τα έξοδα που διάθεσε ο εργαζόμενος, για την κάλυψη διαμονής του και διατροφής του, με στόχο την επαγγελματική του δραστηριότητα. Τέτοια έξοδα προσφέρονται και ως επιδόματα σε εργαζόμενους του Υπουργείου Εξωτερικών
- Το εφάπαξ χρηματικό ποσό
- Η ανταμοιβή για έξοδα τα οποία αφορούν παροχή τροφής με αξία έως 6€ ημερησίως
- Το χρηματικό ποσό που καταβάλει ο εργαζόμενος, στο πλαίσιο ομαδικών ασφαλιστηρίων συνταξιοδοτικών προγραμμάτων

6.2.2 ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΑΠΑΛΑΣΣΟΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ :

- Οι συντάξεις που δίνονται σε ανάπηρους, λόγω πολέμου αλλά και σε οικογένειες ή θύματα πολέμου
- Το χρηματικό ποσό που καταβάλλεται από το δικαστήριο να εισπράττει σε μηνιαία βάση, ο ένας σύζυγος από τον άλλο για την κάλυψη εξόδων και για τα παιδιά στην περίπτωση την οποία χωρίσει το ζευγάρι ή είναι σε διάσταση.
- Το εισόδημα των επίσημων αντιπροσώπων ξένου κράτους , οι οποίοι θα προστατεύουν τα δικαιώματα των ξένων σ' αυτή την χώρα
- Μισθοί ή συντάξεις που δίνονται σε ανάπηρους με αναπηρία ογδόντα τοις εκατό (80%)
- Το επίδομα ανεργίας το οποίο προέρχεται από τον Οργανισμό Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (ΟΑΕΔ) προς τους ανέργους, με προϋπόθεση τα λοιπά εισοδήματά τους να μην υπερβαίνουν ετησίως 10000 ευρώ €
- Το χρηματικό ποσό που παρέχεται σε ανθρώπους ,όπου μένουν προσωρινά στην χώρα μας και σε όσους έχουν δηλώσει αίτηση για προσφυγικό γνώρισμα (Μαούρης, n.d.)

6.3 ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Σύμφωνα με τον Νόμο 4172/2013 του αριθμού 15 , οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι αναγκάζονται να υποβάλουν φόρο με βάση την παρακάτω κλίμακα:

Κλίμακα φορολόγησης Μισθωτών- Συνταξιούχων

<i>Κλιμάκια Εισοδήματος</i>	<i>Φορολ. συντελεστής</i>	<i>Φόρος Κλιμακίου</i>	<i>Σωρευτικό Εισόδημα</i>	<i>Σωρευτικό Φόρος</i>
<i>(ευρώ)</i>	<i>%</i>	<i>(ευρώ)</i>	<i>(ευρώ)</i>	<i>(ευρώ)</i>
0 - 20.000	22%	4,400	20,000	4,400
20.001 - 30.000	29%	2,900	30,000	7,300
30.001 - 40.000	37%	3,700	40,000	11,000
40.001 -	45%			

Πηγή: <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/528> ΚΦΕ νόμος υπ. αριθμόν 4172/2013 άρθρο 15

Η παραπάνω κλίμακα, δεν χρησιμοποιείται για ότι αφορά το εισόδημα από μισθωτή εργασία που κατέχουν :

- Οι αξιωματικοί οι οποίοι υπηρετούν σε πλοία του εμπορικού ναυτικού. Το εισόδημα φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 15% .
- Το κατώτερο πλήρωμα που υπηρετεί σε πλοία του εμπορικού ναυτικού και το εισόδημα φορολογείται με φορολογικό συντελεστή 10%.
(Καραγιάννης, et al., 2017, p. 26)

Ανεξάρτητα από την ολοκλήρωση της φορολογικής υποχρέωσης ή αποζημίωσης της λήξης της εργασιακής σχέσης ή αλλιώς της απόλυσης θα φορολογείται σύμφωνα με την ακόλουθη κλίμακα :

- Από 0-60.000 ευρώ, ο συντελεστής φόρου θα είναι 0%
- Από 60.001-100.000 ευρώ, ο συντελεστής φόρου θα είναι 10%
- Από 100.001-150.000 ευρώ , ο συντελεστής φόρου θα είναι 20%
- Από 150.001 και άνω , ο συντελεστής φόρου θα είναι 30%

Θα πρέπει να διευκρινιστεί ότι για τα χρηματικά ποσά , τα οποία κατατίθενται σε όσους δικαιούνται από ασφαλιστικά ή συνταξιοδοτικά συμβόλαια γίνεται η εξής κράτηση:

- Με συντελεστή 15% για κάθε περιοδικά καταβαλλόμενη παροχή.
- Με συντελεστή 10% για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή μέχρι 40.000 ευρώ.
- Με συντελεστή 20% για εφάπαξ καταβαλλόμενη παροχή κατά το μέρος που υπερβαίνει τις 40.000 ευρώ. (Καραγιάννης, et al., 2017, p. 27)

Στην περίπτωση την οποία υπάρξει εξαγορά πριν την ώρα της , τότε οι φορολογικοί συντελεστές των ανώτερων περιπτώσεων παίρνουν αύξηση κατά 50%. Θα πρέπει να

τονιστεί ότι , η εξαγορά η οποία επέρχεται πριν την ώρα της, δεν μπορεί να γίνει αν ο εργαζόμενος έχει περάσει το 60^ο έτος της ηλικία του.

6.4 ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΟΡΙΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Είναι απαραίτητο να επισημανθεί ότι , ο φόρος που προέρχεται από την φορολογική κλίμακα περιορίζεται κατά 21.000 ευρώ στην περίπτωση όπου, το φορολογητέο εισόδημα δεν θα ξεπερνάει τις 21.000 ευρώ. Αντίθετα εάν ο φόρος είναι μικρότερος από τις 21.000 ευρώ, τότε το ποσό της μείωσης θα ελαττώνεται στο ποσό που κατέχει ο φόρος. Πιο συγκεκριμένα αν έχουμε αρνητικό φόρο μετά την μείωση, το ποσό του αρνητικού φόρου δεν θα επιστραφεί. Για την περίπτωση όπου το φορολογητέο εισόδημα υπερβαίνει τις 21.000 ευρώ , το ποσό που θα μειωθεί θα είναι 100 ευρώ ανά 1.000 ευρώ , αν όμως το φορολογητέο εισόδημα ξεπερνάει τις 42.000 ευρώ δεν θα δοθεί μείωση φόρου.

6.5 ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Σύμφωνα με τον Νόμο 4387/2016 η μείωση φόρου για τους μισθωτούς και συνταξιούχους θα είναι :

- 1) Τα εισοδήματα που φτάνουν έως 20.000 ευρώ θα ελαττωθούν έως 1.900 ευρώ. Θα πρέπει να επισημανθεί σε αυτό το σημείο, ότι ανάλογα με τα ανήλικα παιδιά που υπάρχουν στην οικογένεια, θα γίνονται και οι μειώσεις του φόρου. Πιο συγκεκριμένα η μείωση φόρου για :

- Ένα ανήλικο παιδί θα είναι 1.950 ευρώ.
- Δύο ανήλικα παιδιά θα είναι 2.000 ευρώ
- Τρία ανήλικα παιδιά θα είναι 2.100 ευρώ κ.τ.λ.

Στην περίπτωση όμως, που ο φόρος είναι λιγότερος του ποσού των 1.900 ευρώ τότε το ποσό θα μειωθεί στο ποσό που αφορά τον φόρο.

- 2) Τα εισοδήματα που ξεπερνούν τις 20.000 ευρώ, θα ελαττώνονται κατά 10 ευρώ ανά 1.000 ευρώ του εισοδήματος.
- 3) α) Οι μισθωτοί , οι άνθρωποι που θεωρούνται αγρότες και οι συνταξιούχοι οι οποίοι έχουν εξασφαλίσει και έχουν κατορθώσει δαπάνες με πληρωμή την χρήση πιστωτικής κάρτας , με ποσοστό ανάλογα το ποσό του εισοδήματος. Δηλαδή για εισοδήματα έως 10.000 ευρώ , ποσοστό 10%, για εισοδήματα από 10.001-30.000 ευρώ ,ποσοστό 15% για εισοδήματα από 30.001 και άνω, ποσοστό 20%.

β) Δεν συμπεριλαμβάνεται στην δέσμευση της χρήσης κάρτας για μέσο πληρωμής :

- Τα άτομα άνω των 70 ετών
- Τα άτομα με αναπηρία 80% και άνω
- Τα άτομα στα οποία υπάρχει δικαστική συμπαράσταση
- Οι κάτοικοι της Ε.Ε., οι οποίοι είναι αναγκασμένοι να κάνουν την δήλωση τους στην Ελλάδα και θα φορολογηθούν με την κλίμακα των μισθωτών και συνταξιούχων.

- Οι υπάλληλοι του Υπουργείου Εξωτερικών , οι στρατιωτικοί που υπηρετούν στην αλλοδαπή , όσοι υπηρετούν στη Μόνιμη Ελληνική Αντιπροσωπεία της Ε.Ε., όσοι διαμένουν σε οίκο ευγηρίας και σε ψυχιατρικό κατάστημα και οι φυλακισμένοι. (Καραγιάννης, et al., 2017, p. 29)

6.5.1 ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΜΕΙΩΣΕΙΣ ΦΟΡΟΥ ΓΙΑ ΤΑ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

Επιπλέον μείωση φόρου του ποσού των 200ευρώ γίνεται στα ανήλικα παιδιά τα οποία:

- Έχουν 67% αναπηρία σύμφωνα με την βεβαίωση του Κέντρου Πιστοποιήσεων Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) ή της Ανώτατης Στρατού Υγειονομικής Υπηρεσίας (Α.Σ.Υ.Ε) όπου θα επιβεβαιώνεται η αναπηρία του παιδιού.
- Όταν πάσχουν από κάποια αναπηρία ή τραύμα το οποίο προήλθε από πολεμική περίοδο.
- Τα άτομα τα οποία υποχρεούνται να λαμβάνουν σύνταξη λόγω αναπηρίας ή θύματα εμφύλιου πολέμου.

Ολοκληρώνοντας το κεφάλαιο 6 <<Εισόδημα από μισθωτή εργασία και συντάξεις>>, φτάνουμε στο συμπέρασμα ότι ο κάθε άνθρωπος, ο οποίος είναι εργαζόμενος ή ακόμα και συνταξιούχος και ανάλογα την ειδικότητα με την οποία ασχολείται αλλά και την φορολογική κλίμακα στην οποία ανήκει θα πρέπει να καταβάλει και το αντίστοιχο φόρο εισοδήματος σύμφωνα με τις κλίμακες οι οποίες προαναφέρθηκαν ,με εξαίρεση όμως στις εξής κλίμακες φορολόγησης κάποια εισοδήματα τα οποία απαλλάσσονται .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7. ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΦΠΑ

Από 01/01/1987 στην χώρα μας νομιμοποιήθηκε ένας από τους σημαντικότερους έμμεσους φόρους που ήδη υπήρχαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή ο φόρος προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) 1642/86 όπου οι σχηματισμοί του συγκεκριμένου νόμου 1676/86 και 2093/92. Η πατρίδα μας ήτανε εξαναγκασμένη από την σύμβαση ενσωμάτωσης στην Ε.Ε. (945/79) να προβεί στην υλοποίηση του νόμου. Στην Ελλάδα του 1987 η επιβολή του ΦΠΑ αντιστοιχούσε στι 6% σε είδη λαϊκής κατανάλωσης, 16% για συνήθη-καθημερινά αγαθά-υπηρεσίες και 36% είδη πολυτελείας για αρκετό διάστημα υπήρξε πρόβλημα στην αγορά.

Ο ΦΠΑ ως έμμεσος φόρος θεσμοθετείται στα παρακάτω:

- 1) παραδόσεις αγαθών
- 2) παροχές υπηρεσιών
- 3) εισαγωγές στο ενδογενές δηλαδή στο εσωτερικό της χώρας
- 4) ενδοκοινοτικές αποκτήσεις αγαθών και νέων μεταφορικών μέσων

Σήμερα ο ΦΠΑ διατυπώνεται από το νόμο 2859/2000. Επίσης με τον ΦΠΑ το κράτος συγκεντρώνει φόρο από όλες τις συναλλαγές ενώ από το 2006 εως τώρα χρεώνει και τις οικοδομικές εργασίες.

Στην Ελλάδα του τώρα ισχύουν:

- Κανονικός συντελεστής 24%
- Μειωμένος συντελεστής 13%
- Υπερμειωμένος 6%

Κανονικός: π.χ ένδυση, παπούτσια, έπιπλα, κοσμήματα. Ηλεκτρικές συσκευές, καύσιμα και αυτοκίνητο

Μειωμένος: π.χ τρόφιμα, κόμιστρα ταξί, ιδιωτικές κλινικές, ζαχαροπλαστεία και μη αλκοολούχα ποτά

Υπέρ μειωμένος: π.χ φάρμακα, εφημερίδες, περιοδικά, βιβλία και θέατρα (Γκίνογλου, 2004)

7.1 ΠΙΝΑΚΑΣ ΦΠΑ ΓΕΝΙΚΑ ΤΩΝ ΧΩΡΩΝ

ΧΩΡΑ	ΒΑΣΙΚΟ ΠΟΣΟΣΤΟ	ΜΕΙΩΜΕΝΟ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ
<u>Αζερμπαϊτζάν</u>	18%	10,5% ή 0%	ƏDV = Əlavə dəyər vergisi
<u>Αρμενία</u>	20%	0%	AAH = Avelac'νας aržek'i hark ԱԱՀ = Ավելացված արժեքի հարկ
<u>Λευκορωσία</u>	20%		ПДВ = Падатак на дададзеную вартасць
<u>Αλβανία</u>	20%	0%	TVSH = Tatimi mbi Vlerën e Shtuar
<u>Βοσνία και Ερζεγοβίνη</u>	17%	0%	PDV = Porez na dodanu vrijednost
<u>Γεωργία</u>	18%	0%	DGhG = Damatebuli Ghirebulebis gdasakhadi დღგ = დამატებული ღირებულების გადასახადი
<u>Ισλανδία</u>	25,5%	7%	VSK, VASK = Virðisaukaskattur
<u>Καζακστάν</u>	12%		ҚСҚ = Қосымша салық қыны (Kazakh) НДС = Налог на добавленную стоимость (Russian) VAT = Value Added Tax
<u>Κόσοβο</u>	16%		TVSH = Tatimi mbi Vlerën e Shtuar
<u>Μολδαβία</u>	20%	8%, 5% ή 0%	TVA = Taxa pe Valoarea Adăugată

<u>Μαυροβούνιο</u>	17%		PDV = Porez na dodatu vrijednost
<u>Νορβηγία</u>	25%	14% ή 8%	MVA = Merverdiavgift (bokmål) or meirverdiavgift (nynorsk) (informally moms)
<u>Ρωσία</u>	18%	10% ή 0%	NDS = Nalog na dobavlennuyu stoimost'
<u>Σερβία</u>	18%	8% ή 0%	ПДВ = Порез на додату вредност, PDV = Porez na dodatu vrednost
<u>Ελβετία</u>	8%	3,8% ή 2,5%	MWST = Mehrwertsteuer, TVA = Taxe sur la valeur ajoutée, IVA = Imposta sul valore aggiunto, TPV = Taglia sin la Plivalur
<u>Τουρκία</u>	18%	8% ή 1%	KDV = Katma değer vergisi
<u>Ουκρανία</u>	20%	0%	ПДВ = Податок на додану вартість, PDV = Podatok na dodanu vartist'.
<u>Αυστρία</u>	20%	12% ή 10%	USt.=Umsatzsteuer
<u>Βέλγιο</u>	21%	12%, 6% ή 0% σε μερικές περιπτώσεις	BTW=Belasting over de toegevoegde waarde TVA=Taxe sur la Valeur Ajoutée MWSt = Mehrwertsteuer
<u>Βουλγαρία</u>	20%	0% ή 7%	ДДС=Данък върху добавената стойност
<u>Κύπρος</u>	19%	5%	Φ.Π.Α.= Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
<u>Τσεχία</u>			DPH=Daň z přidané hodnoty
	21%	10%	
<u>Δανία</u>	25%	none	moms= Merværdiafgift
<u>Εσθονία</u>		9%	km= käibemaks
	20%		
<u>Φινλανδία</u>	23%	13% ή 9%	ALV Moms=Arvonlisävero Mervärdesskatt
<u>Γαλλία</u>	19,6%	5,5% ή 2,1%	TVA= Taxe sur la valeur ajoutée

<u>Γερμανία</u>		7%	MwSt./USt.=Mehrwertsteuer/Umsatzsteuer
	19%		
<u>Ελλάδα</u>	24%	13% ή 6% ή 0% (16%, 9%, 5% και 0% σε ορισμένα νησιά)	Φ.Π.Α.=Φόρος Προστιθέμενης Αξίας
<u>Ουγγαρία</u>	27%	5%	ÁFA=általános forgalmi adó
<u>Ιρλανδία</u>	21%	13,5%, 4,8% ή 0%	CBL=Cáin Bhreisluacha
<u>Ιταλία</u>		10% ή 4%	IVA=Imposta sul Valore Aggiunto
	21%		
<u>Λετονία</u>	22%	12% ή 0%	PVN=Pievienotās vērtības nodoklis
<u>Λιθουανία</u>	21%	9% ή 5%	PVM=Pridėtinės vertės mokestis
<u>Λουξεμβούργο</u>	15%	12%, 9%, 6%, ή 3%	TVA=Taxe sur la Valeur Ajoutée
<u>Μάλτα</u>	18%	5%	VAT=Taxxa tal-Valur Miżjud
<u>Ολλανδία</u>	21%	6% ή 0%	BTW=Belasting over de toegevoegde waarde
<u>Πολωνία</u>	23%	8% ή 5%	
			PTU=Podatek od towarów i usług
<u>Πορτογαλία</u>		13% ή 6%	
	23%		IVA=Imposto sobre o Valor Acrescentado
<u>Ισπανία</u>	21%		IVA=Impuesto sobre el Valor Añadido
		8% ή 4%	
<u>Σουηδία</u>	25%	12% ή 6%	
			Moms=Mervärdesskatt
<u>Ηνωμένο Βασίλειο</u>	20%	5% ή 0%	

			VAT=Value Added Tax
<u>Σλοβακία</u>	19%	10%	DPH=Daň z pridanej hodnoty

Πηγή : °πίνακας Φόρος προστιθέμενης αξίας – Βικιπαίδεια

7.2 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΠΑ, ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΛΕΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ ΦΠΑ

A) Χαρακτηριστικά ΦΠΑ

- Είναι κοινός φόρος που εφαρμόζεται σε όλους και σε όλα τα στάδια των αγορών, πληρωμών, εισπράξεων και καταθέσεων
- Εφαρμόζει ίση φορολογική συμφωνία στα εισαγόμενα και ντόπια είδη
- Εξαιρεί τις εξαγωγές και τις λειτουργίες που βοηθούν στις εξαγωγές
- Εξαιρεί τα αγαθά που έχουν να κάνουν με την επένδυση δηλαδή αυτή η εξαίρεση υπάρχει δια της έκπτωσης και γυρίσματος του φόρου.

B) Πλεονεκτήματα ΦΠΑ

- Είναι ουδέτερος δεν εντάσσεται στην αξία των αγαθών και υπηρεσιών
- Στενεύει τα περιθώρια της φοροδιαφυγής
- Καθάριση της δια-συνένωσης των έμμεσων φόρων

Μειονεκτήματα ΦΠΑ

- Η επαλήθευση και η συλλογή είναι περίπλοκη και δυσμενής (Γκίνογλου, 2004)

7.3 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΦΠΑ

Υπάρχουν περιπτώσεις που δεν υπόκεινται σε ΦΠΑ δηλαδή απαλλάσσονται κάποιες από αυτές είναι:

- Τα ελληνικά ταχυδρομεία
- Οι ΕΡΤ που είναι δημόσιο κανάλι
- Προσφορές από ψυχολόγους, μαίες, νοσοκόμους, φυσικοθεραπευτές, λογοθεραπευτές και εργοθεραπευτές
- Η κοινωνική πρόνοια και ασφάλιση
- Οι παροχές νοσοκομειακής και ιατρικής περίθαλψης εαν δίνεται από δημόσια νοσοκομεία
- Η μεταφορά ανθρώπων με ειδικά οχήματα αφού έχει βγει άδεια από την αρμόδια δημόσια αρχή
- Η εκπαίδευση δηλαδή η παιδεία αν προέρχεται καθαρά από δημόσιο φορέα
- Εισαγωγή & εξαγωγή αγαθών- υπηρεσιών

- Εργασίες φασόν (επεξεργασία αγαθών)
- Οι αεροπορικές και θαλάσσιες μετακίνησης ατόμων από την Ελλάδα προς στο εξωτερικό και το ανάποδο
- Τα αγαθά που είναι για εξαγωγή φιλανθρωπικού σκοπού
- ΝΠΔΔ δηλαδή (Νομικά Πρόσωπα Δημόσιου Δικαίου) όπως για παράδειγμα Κυβέρνηση, πρωθυπουργός
- Μισθωτοί για την αμειβόμενη εξαρτημένη δουλειά τους
- Η ενδοκοινοτική παράδοση απαλλάσσεται του ΦΠΑ

7.4 ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

7.4.1 ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με τον όρο ενδοκοινοτικές μεταφορές ουσιαστικά εννοούμε το πρόβλημα όπου τίθενται αντιμετώπισιμο είναι σε ποια χώρα θα επιβληθεί ο ΦΠΑ (φόρος προστιθέμενης αξίας). Επίσης, ενδοκοινοτική παράδοση είναι η πώληση αγαθών-υπηρεσιών από ελληνική εταιρία προς άλλο κράτος. Όταν εκτελούνται ενδοκοινοτικές παραδόσεις καλύπτεται η μηνιαία περιοδική δήλωση του ΦΠΑ, το Intrastat (ελληνική στατιστική αρχή, διαδικτυακό σύστημα online ερευνών και ερωτηματολογίων) και ο πίνακας listing όπου πραγματοποιείται κάθε 3 μήνες. Επιπλέον, το τσεκάρισμα στις ενδοκοινοτικές διεργασίες υποστηρίζεται στην μέθοδο VIES δηλαδή (Value Added Tax Information Exchange System) δηλαδή σύστημα φόρου προστιθέμενης αξίας όπου έχει κάθε χώρα η κράτος το συγκεκριμένο σύστημα με διαφορετικό κωδικό. Π.χ. η χώρα μας έχει τον κωδικό "EL" όπου μπαίνει πριν το ΑΦΜ.

Παράδειγμα: Μια εταιρία με έδρα την Ελλάδα πουλάει σε μια Γερμανική εταιρία ένα σετ επίπλων, αυτό αυτόματα συνεπάγεται στο ότι η Ελλάδα κάνει ενδοκοινοτική παράδοση στην Γερμανία τότε το ΦΠΑ θα τον υποστεί η γερμανική εταιρία που αποκτά το σετ επίπλων.

7.4.2 ΕΝΔΟΚΟΙΝΟΤΙΚΕΣ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙΣ ΑΓΑΘΩΝ-ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ :

Ενδοκοινοτική απόκτηση αγαθών για μια χώρα της ευρωπαϊκής ένωσης ορίζεται η απόκτηση- αγορά αγαθών από άλλο κράτος. Για την Ελλάδα κρίνεται ενδοκοινοτική απόκτηση η αγορά αγαθών- προϊόντων-υπηρεσιών από την Γερμανία και όπως και για την Γερμανία ισχύει το ίδιο. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να μην ανακατεύουμε τις ενδοκοινοτικές αποκτήσεις με τις εισαγωγές από χώρες που δεν ανήκουν στην Ε.Ε (Ελβετία, ΗΠΑ).

Επίσης ένας άλλος ορισμός που μας δίνει ο ΦΠΑ στην 1η παράγραφο του άρθρου 11 είναι : Ενδοκοινοτική απόκτηση λέγεται η κατάσταση της κυριαρχίας να έχει κάποιος ως κύριος ενσώματα κινητά αγαθά στέλνονται στον απαιτών από του πωλητή η από άτομα που δουλεύει για λογαριασμό τους, στο εντός της χώρας από διαφορετικό κράτος όπου έφυγε η αποστολή ή διακίνηση του αγαθού.

Επιπρόσθετα, σύμφωνα με τον Ν.2859/2000 για να υπάρχει ενδοκοινοτική απόκτηση, είναι αναγκαίο να υπάρχουν τα παρακάτω:

- Αναφέρονται σε αγαθά που μεταφέρονται από ένα κράτος σε άλλο από τον πωλητή η από άλλο άτομο που δραστηριοποιείται για λογαριασμό τους.

- Η συναλλαγή να εκτελείται στα περιθώρια της άσκησης οικονομικής λειτουργίας και του αγοραστή και πωλητή.
- Τέλος, ο Έλληνας αγοραστής για κάθε ενδοκοινοτική απόκτηση που εκτελεί πρέπει να:
- Είναι εγγεγραμμένος στο VIES
- Έχει κάθε φορολογικό χαρακτηριστικό που αναφέρεται στην ενδοκοινοτική απόκτηση
- Κάνει περιοδική δήλωση ΦΠΑ
- Γίνεται ΑΠΕΑ (ανακεφαλαιωτικό πίνακα ενδοκοινοτικής απόκτησης)(ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ, n.d.)

7.5 ΦΠΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

7.5.1 ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΟΥ ΘΕΩΡΟΥΝΤΑΙ ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

Με τον όρο παροχή υπηρεσιών εννοείται κάθε πράξη που δεν αποτελεί παράδοση αγαθών:

- Η μεταφορά ή η χορήγηση της χρήσης ενός άυλου αγαθού (φήμη, πελατεία)
- Η δέσμευση για απουσία ή ανθεκτικότητα μιας κατάστασης

Παροχή υπηρεσιών θεωρείται:

- Η “καπηλεία” ξενοδοχείων, η πληρωμή δωματίων, αλλά και οργανωμένων δωματίων
- Η “όρεξη” φαγητού και ποτού από χώρους εστίασης ζαχαροπλαστεία, σουβλατζίδικα και γενικά οντότητες για δαπάνη
- Η πραγματοποίηση υπηρεσίας με κατάθεση αποζημίωσης μετά από επιταγή του δημοσίου (ορκωτοί λογιστές).
- Η ενοικίαση βιομηχανοστασίων και θυρίδων

Παράδειγμα:

Ένα άτομο εκτελεί το επάγγελμα του καθηγητή όπου έχει ΦΠΑ αλλά δεν έχει ΦΠΑ για την δραστηριότητα εκτέλεσης του έργου του. Ο καθηγητής φτιάχνει σύστημα για την σωστή λειτουργία του φροντιστηρίου, το παραπάνω έχει ΦΠΑ διότι συμπεριλαμβάνεται στην ιδιοχρησιμοποίηση. Η αξία που θα εκτιμηθεί ο φόρος είναι η κανονική όπως εκείνη η αξία που θα είχε μεταβληθεί σε άλλο άτομο για το συγκεκριμένο σύστημα (Γκίνογλου, 2004)

7.5.2 ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ

Το έγγραφο της περιοδικής γράφεται από τον υποκείμενο στο ΦΠΑ, και κατατίθεται στην Δ.Ο.Υ.

Περιθώρια υποβολής της περιοδικής δήλωσης ΦΠΑ:

- Η περιοδική δήλωση κατατίθεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη μέρα του ερχόμενου μήνα από το τέλος της σύναψης της φορολογικής περιόδου με την οποία σχετίζεται η δήλωση

- Φορολογικό διάστημα χρόνου λέγεται ο ημερολογιακός μήνας για τους υποκείμενους από τον φόρο που κρατούν διπλογραφικά βιβλία
- Εμπεριέχονται και οι αποθηκευτές και οι συστημένοι παραλήπτες αγαθών-υπηρεσιών που εντάσσονται σε ειδικό φόρο κατανάλωσης
- Οι παραπάνω διορίες ισχύουν και για τις υπο ίδρυση εταιρίες για κάθε φορολογική διάρκεια κατά την περίοδο του ιδρυτικού τους σταδίου
- Σε πιθανότητα απώλειας ζωής του λογιστή του υποκείμενου στο φόρο οι παραπάνω χρονικές ημερομηνίες υποβολής για τον φορολογικό χρόνο όπου συνέβη το γεγονός αλλάζουν και πάνε για 10 ημερολογιακές μέρες, όπου κατά την διάρκεια της δήλωσης δηλώνονται τα πάντα (Γκίνογλου, 2004)

7.5.3 ΧΡΟΝΟΣ ΚΑΤΑΘΕΣΗΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ

Η επιβολή κατάθεσης του οφειλόμενου φόρου τελειώνει την τελευταία μέρα εντός της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης. Εάν η εμπρόθεσμη περιοδική δήλωση που διαλέγεται η κατάθεση του φόρου σε δόσεις, το ποσό της αρχικής δόσης κατατίθεται μέχρι την τελευταία εργάσιμη μέρα του μήνα κατάθεσης και το ποσό της άλλης δόσης κατατίθεται μέχρι την τελευταία μέρα εργασίας του επόμενου μήνα.

Τέλος, οφειλή κατάθεσης του χρωστούμενου φόρου των απρόσμενων περιοδικών δηλώσεων λήγει την τελική προθεσμία υποβολής των δηλώσεων (Γκίνογλου, 2004)

7.6 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΚΑΙ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ

7.6.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ

Αντικείμενο του φόρου νοείται :

- Η αποστολή αγαθών και η προσφορά υπηρεσιών εαν εκπληρώνονται από δυσβάσταχτες αιτίες στο εντός της χώρας από υποκείμενο στο φόρο που δραστηριοποιείται με αυτή την ιδιότητα
- Η εισαγωγή αγαθών στο ενδογενές της χώρας
- Η ενδοκοινοτική επικύρωση αγαθών όπου συμπεριλαμβάνονται σε εξειδικευμένο φόρο κατανάλωσης που διενεργούνται από υποκείμενο στο φόρο εφόσον τα άτομα αυτά που αντιστοιχούν στους κανονισμούς της παραγράφου 2 του άρθρου 11
- Ο ΦΠΑ αναφέρεται σε όλο το ευρύ φάσμα των διαδικασιών στο εσωτερικό της χώρας
- Φπα επιδέχονται αποκλειστικά και μόνο οι ενέργειες που γίνονται με ανταποδιδόμενο χρήμα ή είδος και σαφώς όχι από δωρεά. Απαλλάσσονται οι αυτοπαραδόσεις αγαθών και παροχές υπηρεσιών
- Οι φορολογητέες συναλλαγές νοούνται οι συναλλαγές που εκτελούνται από επαγγελματίες εντός των περιθωρίων της δραστηριότητάς τους και όχι από άλλους παράγοντες.

7.6.2 ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΦΟΡΟΥ

Άτομο υποκείμενο στο φόρο για στόχους ΦΠΑ λέγεται:

Όλες οι φυσικές ή νομικές οντότητες, γηγενής ή όχι ή η σύζευξη ατόμων εαν εκτελεί κατά αυτόνομο τρόπο οικονομική δραστηριότητα πέρα από τον τόπο εγκατάστασης, το ζητούμενο σκοπό ή η συνέπεια της δραστηριότητας.

Κάθε άτομο όπου εκτελεί μερικές φορές παράδοση ενός νέου μεταφορικού μέσου το οποίο είτε στέλνεται είτε παραλαμβάνεται προς άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το Ελληνικό δημόσιο, οι δήμοι, οι κοινότητες και τα λοιπά νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου όπου η μη ένταξη στο φόρο των δραστηριοτήτων οδηγεί σε παραμόρφωση των ορών του ανταγωνισμού εάν ασκούν τα παρακάτω:

- Κατανομή αερίου, ηλεκτρισμού, θερμικής ενέργειας
- τηλεπικοινωνίες
- μεταφορά αγαθών-προσώπων
- παροχή λιμενικών και αερολιμενικών υπηρεσιών
- δραστηριότητες πρακτορείων ταξιδιών-εμπορικών διαφημιστικών γραφείων
- εργασίες λεσχών και κυλικείων επιχειρήσεων, πρατηρίων και παρόμοιων καταστημάτων
- δραστηριότητες οργανισμών ραδιοφώνου και τηλεόρασης εμπορικού χαρακτήρα
- εναποθήκευση

Από όλα τα παραπάνω γίνεται φανερό ότι ο ΦΠΑ , με τον οποίο ασχοληθήκαμε σε αυτό το κεφάλαιο είναι από τα σπουδαιότερα κομμάτια που υπήρχαν και υπάρχουν ακόμα και τώρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση και στην ζωή των πολιτών που την βιώνουν καθημερινά. Ο ΦΠΑ σε περίπτωση που δεν θα υπήρχε κάποια πράγματα δεν θα αντιμετωπιζόντουσαν όπως αντιμετωπίζονται και εκτελούνται την δεδομένη χρονική περίοδο από την εφαρμογή του. Π.χ ΦΠΑ παροχής υπηρεσιών, ενδοκοινοτικές συναλλαγές.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8: ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

8.1 ΔΗΛΩΣΗ ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΩΝΟΜΙΑΣ Ή ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΩΝΟΜΙΩΝ

- Έννοια κληρονομιάς

Κληρονομιά είναι μια περιουσία ή ένα περιουσιακό στοιχείο που έρχεται στην κυριότητα, και τη νόμιμη κατοχή μας , μετά το θάνατο συγγενών μας (Βικιλεξικό)

- Υπόχρεος στην υποβολή δήλωσης :

Το άτομο που τίθενται να κάνει υποβολή της δήλωσης του φόρου κληρονομιάς, είναι ο αποδέκτης της περιουσίας ή το άτομο που έχει θέσει ως εκπρόσωπο του.

- Προθεσμία υποβολής δήλωσης :

Στην περίπτωση, που ο θάνατος του ατόμου ή συγγενή είναι στην Ελλάδα, η δήλωση του φόρου κληρονομιάς θα πρέπει να κατατεθεί μέσα στο διάστημα των 6 μηνών. Στην περίπτωση όμως, όπου το άτομο που είχε τον θάνατο ή ακόμα και οι αποδέκτες της κληρονομιάς κατοικούσαν σε άλλη χώρα κατά το χρονικό διάστημα του θανάτου, τότε η διορία είναι 1 χρόνος και ξεκινάει από:

- Το θάνατο του κληρονομούμενου
- Τη δημοσίευση της διαθήκης ή
- Τη δημοσίευση της τελεσίδικης απόφασης που κηρύσσει την αφάνεια ή
- Το θάνατο του υπόχρεου σε δήλωση, αν αυτός δεν υπέβαλε δήλωση ή
- Το διορισμό των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών, των εκτελεστών διαθήκης, των συνδίκων πτώχευσης ή
- Την αναγνώριση τους, σε περίπτωση κληρονόμων σχολαζουσών κληρονομιών
- Το χρόνο που ορίζεται στα άρθρα 7 και 8 ν.2961/2001. (Κράτηση, 2011, ρ. 11)
- Τρόπος υποβολής δήλωσης :

Η κατάθεση της δήλωσης παραχωρείται στην Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ), όπου υπογράφεται με την παρουσία του αρμόδιου για την παραλαβή υπαλλήλου της ΔΟΥ και του ατόμου που θεωρείται κληρονόμος. Η υποβολή της δήλωσης μπορεί να γίνει και στην ΔΟΥ όπου και διαμένει ο ίδιος ο κληρονόμος.

- Έγγραφα τα οποία υποχρεούνται για την υποβολή :
  1. Ληξιαρχική πράξη θανάτου
  2. Αντίγραφο διαθήκης
  3. Κληρονομητήριο ή πιστοποιητικό της αρμόδιας δημοτικής ή κοινοτικής αρχής περί του είδους και του βαθμού συγγένειας προς τον κληρονομούμενο
  4. Πιστοποιητικό του Γραμματέα Πρωτοδικών περί μη δημοσιεύσεως νεώτερης διαθήκης ή περί μη δημοσιεύσεως στην περίπτωση της εξ αδιαθέτου διαδοχής
  5. Πιστοποιητικό για την ηλικία του επικαρπωτή, όταν για τον προσδιορισμό της αξίας λαμβάνεται υπόψη η ηλικία αυτού
  6. Έγγραφο νομιμοποίησης, σε περίπτωση πληρεξούσιου
  7. Τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη μετάθεση του χρόνου γέννησης της φορολογικής υποχρέωσης
  8. Αποδεικτικά χρεών της κληρονομιάς. (άρθρο 67 ν.2961/2001)
- Περιεχόμενο δήλωσης :

Σύμφωνα με το άρθρο 67, του Νόμου 2961/2001, έχουμε τα εξής :

- α) Πλήρη τα στοιχεία του κληρονομούμενου, όλων των κληρονόμων ή κληροδόχων και αυτού που δηλώνει.
- β) Τα στοιχεία της διαθήκης, εφόσον ο κληρονομούμενος κατέλειπε διαθήκη.
- γ) Τα αντικείμενα, είτε φορολογούνται είτε όχι, της κληρονομιάς, της κληρονομικής

μερίδας και κληροδοσίας με προσδιορισμό του είδους και της αξίας καθενός από αυτά και ακόμη προκειμένου:

αα) για ακίνητα, η τοποθεσία, η νόμιμη αιτία και ο τίτλος κτήσης αυτών από τον κληρονομούμενο και, αν αυτά είναι εκμισθωμένα, το συμφωνημένο μηνιαίο μίσθωμα και το μισθωτήριο συμβόλαιο που τυχόν υπάρχει,

ββ) για κινητά, ο τόπος στον οποίο αυτά βρίσκονται κατά το χρόνο θανάτου του κληρονομούμενου και, όταν αυτά είναι ασφαλισμένα κατά κινδύνων κλοπής ή πυρκαγιάς και λοιπών κινδύνων, πρέπει να αναγράφονται τα στοιχεία του σχετικού ασφαλιστηρίου συμβολαίου και η αξία που συμφωνήθηκε σε αυτό,

γγ) για απαιτήσεις, η χρονολογία και το είδος των τίτλων, τα ονόματα και η κατοικία των οφειλετών και τα οφειλόμενα ποσά για το κεφάλαιο, καθώς και για τους τόκους που οφείλονται μέχρι το θάνατο του κληρονομούμενου.

Στην αρχική δήλωση αναγράφονται, χωρίς να προσδιορίζεται η αξία αυτών, και τα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία μετατίθεται ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, κατά τις διατάξεις του άρθρου 7, καθώς και εκείνα για τα οποία μετατέθηκε ο χρόνος γένεσης της φορολογικής υποχρέωσης, με απόφαση του προϊσταμένου της δημόσιας οικονομικής υπηρεσίας.

δ) Οι δωρεές εν ζωή και οι γονικές παροχές που έγιναν από τον κληρονομούμενο προς τους κληρονόμους και κληροδόχους, καθώς και οι προίκες που συστάθηκαν υπέρ αυτών.

ε) Τα χρέη και βάρη της κληρονομιάς.

στ) Οι επικαρπίες τις οποίες ασκούσε ο κληρονομούμενος.

ζ) Βεβαίωση αυτού που υποβάλλει τη δήλωση ότι, από όσο γνωρίζει, στη δήλωση περιλαμβάνεται όλη η κινητή και ακίνητη περιουσία, η οποία περιέρχεται στον υπόχρεο, καθώς και όλες οι δωρεές, γονικές παροχές και προίκες που συστάθηκαν προς αυτόν.

η) Ο αριθμός φορολογικού μητρώου του υπόχρεου σε φόρο και του κληρονομούμενου.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζονται λεπτομερέστερα το περιεχόμενο της δήλωσης και τα έγγραφα που επισυνάπτονται σε αυτήν.

8.1.1 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ

A) φορολογητέο ποσό

Σύμφωνα με τον Νόμο 2961/2001 και τον Νόμο 3634/2008 ,

Το υπόλοιπο που μένει από την κληρονομική μερίδα , κατατίθενται σε φόρο , ο οποίος εκτιμάται σύμφωνα με το άρθρο 29 . Το ποσό το οποίο επιλέγεται στην ζ' περίπτωση του άρθρου 25, το επιπλέον αφορολόγητο που αφορά τους γεωργούς , που διατυπώνεται στο επιμέρους τμήμα Γ του άρθρου 26 και η συγκεκριμένη έκπτωση που αφορά το άρθρο 27, αφαιρούνται από την αρχή από την αξία που έχουν τα κληρονομικά ακίνητα. Αν η αξία των ακινήτων έχει υπόλοιπο των ποσών αυτών, μειώνονται κατά σειρά από τα περιουσιακά στοιχεία που αφορούν τις παραγράφους 3,4 του άρθρου 29.

Οι εκπτώσεις των άρθρων 21-27 είναι οι εξής :

Άρθρο 21: Εκπτώσεις χρεών

Άρθρο 22: Εκπτώσεις βαρών

Άρθρο 23: Εκπτώσεις κληροδοτήματος

Άρθρο 24: Επιμερισμός χρεών

Άρθρο 25: Απαλλαγές από τον φόρο

Άρθρο 26: Απαλλαγή πρώτης κατοικίας και γεωργικές απαλλαγές

Άρθρο 27: Ειδική έκπτωση κληρονομούμενου θανόντος σε πολεμικές επιχειρήσεις (Κράτηση, 2008, ρ. 13)

B) Αποδέσμευση πρώτης κατοικίας

Όταν μια κατοικία ή ένα οικόπεδο κατέχεται, λόγω θανάτου από τον/ την σύζυγο ή τα παιδιά τους κατά πλήρη κυριότητα, δηλαδή να είναι ο κάτοχος τους, τότε πρέπει να επισημανθεί ότι δεν υπάρχει δέσμευση φόρου εφόσον το άτομο που δέχεται την κληρονομιά δεν έχει το δικαίωμα πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας ή μεριδίου της κατοικίας που ανταποκρίνεται στις στεγαστικές ανάγκες της ίδιας της οικογένειας ή ακόμα όταν το εμβαδόν είναι ανάλογο του κτισίματος που ανταποκρίνεται στις ανάγκες για να μείνουν και όταν είναι σε δήμο ή κοινότητα που έχει περισσότερους από 3000 κατοίκους.

Επιπλέον πρέπει να τονιστεί ότι, η απαλλαγή δίνεται όταν το εμβαδόν της κατοικίας είναι έως 200 τ. μ. το οποίο παίρνει αύξηση κατά 25 τ. μ. για το κάθε παιδί, για το οποίο έχει την ευθύνη ο δικαιούχος στην περίπτωση όπου παρέχεται ένα μόνο οικόπεδο ή σπίτι με πλήρη κυριότητα και όχι με ποσοστό που θα διαιρεθεί.

Η απαλλαγή φόρου της α' κατοικίας στις κληρονομίες δίνεται μια φορά και με την προϋπόθεση, η κυριότητα να υπάρχει στο άτομο που θα δεχτεί την κληρονομιά, λιγότερο από 5 χρόνια. Στην περίπτωση όμως όπου μεταβιβασθεί ή συσταθεί εμπράγματο δικαίωμα πριν τα 5 έτη, θα πρέπει να πληρώσει εφάπαξ όλο το ποσό του φόρου το οποίο αντιστοιχεί στην αξία του ακινήτου. Τέλος και σύμφωνα με τον υπ' αριθμό 1089583/ ΠΟΛ. 1207/9.10.1991 του Υπουργείου Οικονομικών το εμβαδόν πρώτης κατοικίας υπολογίζεται από την έκταση που βρίσκονται σε λειτουργία (αποθήκη, χώρος στάθμευσης, αποθήκη καυσίμων) και δεν είναι κοινόχρηστοι. (Κράτηση, 2008)

Γ) φορολογικές κλίμακες κατά κατηγορία συγγένειας

Για την σωστή εκτίμηση του φόρου κληρονομιάς, δωρεάς και γονικής παροχής, θα πρέπει να γίνει διαχωρισμός κατηγορίας συγγενή σε σχέση με το άτομο που δέχεται την δωρεά ή την κληρονομιά. (Κράτηση, 2008)

Στην Α' κατηγορία κατατάσσονται:

- Ο/Η σύζυγος του ατόμου που αποκτά την κληρονομιά που του άφησε το άτομο το οποίο πέθανε
- Οι άμεσοι απόγονοι α' βαθμού, δηλαδή τα παιδιά τα οποία είναι νομιμοποιημένα είτε με γάμο είτε με δικαστική απόφαση
- Οι άμεσοι απόγονοι εξ' αίματος β' βαθμού, δηλαδή τα εγγόνια
- Οι άμεσοι απόγονοι εξ' αίματος α' βαθμού, δηλαδή οι γονείς

Κλίμακα σε	Συντελεστής	Φόρος	Φόρος	Φόρος που

ευρώ	κλίμακας %	κλιμακίου (σε ευρώ)	περιουσίας (σε ευρώ)	αναλογεί (σε ευρώ)
150.000	-	-	150.000	-
150.000	1	1.500	300.000	1.500
300.000	5	1.500	600.000	16.500
Υπερβάλλον	10			

Πηγή (Κράτηση, 2011)

Στην Β' κατηγορία κατατάσσονται:

- Οι απόγονοι από γ' και πάνω βαθμό συγγένειας δηλαδή δισέγγονα
- Οι άμεσοι πρόγονοι β' και πάνω βαθμού συγγένειας δηλαδή παππούς και γιαγιά
- Τα ηθελημένα ή αναγνωρισμένα με δικαστική απόφαση παιδιά, σε αντίθεση με τον πατέρα που τα δέχτηκε
- Τα αδέρφια από άλλη μάνα ή πατέρα και προηγούμενο γάμο
- Τα ανίψια, οι γαμπροί ή οι νύφες, δηλαδή οι σύζυγοι των παιδιών τους
- Οι γονείς οι οποίοι θεωρούνται πατριός ή μητριά
- Τα πεθερικά

Κλίμακα σε ευρώ	Συντελεστής κλίμακας %	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φόρος περιουσίας (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
30.000	-	-	30.000	-
70.000	5	3.500	100.000	3.500
200.000	10	20.000	300.000	23.500
Υπερβάλλον	20			

Πηγή (Κράτηση, 2011)

Στην Γ' κατηγορία κατατάσσονται :

Οι εξ' αίματος ή οι συγγενείς οι οποίοι έγιναν, με τον γάμο ενός από τα μέλη της οικογένειας ή εξωτικός.

Κλίμακα σε ευρώ	Συντελεστής κλίμακας %	Φόρος κλιμακίου (σε ευρώ)	Φόρος περιουσίας (σε ευρώ)	Φόρος που αναλογεί (σε ευρώ)
6.000	-	-	6.000	-
66.000	20	13.200	72.000	13.200

195.000	30	58.500	26.700	71.700
Υπερβάλλον	40			

Πηγή (Κράτηση, 2011)

Μειώσεις :

1. Μείωση 10% αν το άτομο που δέχεται την κληρονομιά έχει αναπηρία άνω το 67%
2. Αν το άτομο είναι ανάπηρο και έχει και αφορολόγητη α' κατοικία, τότε θα πληρώσει τον ελάχιστο φόρο
3. Χρηματικά ποσά τα οποία κληρονομούν , εκκλησίες, δημοτικές κοινότητες , κ.τ.λ . φορολογούνται με 0.5% σύμφωνα με το άρθρο 25, παράγραφος 3. (Κράτηση, 2011)

8.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

8.2.1 ΕΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΗΛΩΣΗ – ΥΠΟΧΡΕΟΙ ΦΟΡΟΥ ΔΩΡΕΑΣ ΚΑΙ ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

- Έννοιες:

Δωρεά : Είναι κάθε μεταφορά- διαβίβαση ή προσφορά περιουσιακών στοιχείων , δίχως να υπάρχει αντάλλαγμα ακόμα και αν δεν υπάρχει κάποιο έγγραφο.

Δωρεά δεν θεωρείται : Το ποσό που προέρχεται από την δωρεά , η οποία προσφέρεται σε ένα φυσικό πρόσωπο ανεξαρτήτως αν είναι παντρεμένος ή ανύπαντρος , για την απόκτηση (με αντάλλαγμα το χρήμα) ενός ακινήτου ολοκληρωτικά και με πλήρη ιδιοκτησία έως το ποσό , όπου αποδόθηκε απαλλαγή από τον φόρο διαβίβασης ακινήτου . (άρθρο 1 , Ν 1078/1980) (ΦΕΚ 238Α)

Άτυπη Δωρεά: Είναι μια μεταφορά – διαβίβαση περιουσίας με τρόπο εικονικό , ο οποίος κρύβει μια δωρεά.

Κτήση αίτια γονικής παροχής : Είναι η χορήγηση περιουσίας στα τεκνά από τους γονείς τους για την παραγωγή και την εξακολούθηση της κατάστασης της οικονομικής αυτοτέλειας , αλλά και για την αρχή ή την συνέχιση του επαγγέλματος έως το ποσό το οποίο δεν θα ξεπερνάει το μέτρο το οποίο αναγκάζουν να υπάρχει οι περιστάσεις.

- Υπόχρεοι φόρου :

Είναι φυσικά πρόσωπα , που κάνουν μια δωρεά ή δέχονται ,όπως οι γονείς – παιδιά. Στην άτυπη δωρεά είναι το πρόσωπο που δέχεται την δωρεά.

- Περιουσία που υπέστη σε φόρο :

A) Η κείμενη στην Ελλάδα περιουσία

B) Η κείμενη στην αλλοδαπή κινητή περιουσία Έλληνα υπηκόου που δωρίζεται

Γ) Η κείμενη στην αλλοδαπή κινητή γενικώς περιουσία αλλοδαπού υπηκόου που δωρίζεται σε κάτοικο Ελλάδος

Δ) Η κινητή περιουσία που παραδίδεται από τους ανιόντες στους κατιόντες πριν τον θάνατο του με βάση σύμβαση Νέμησης. (Κράτηση, 2011, p. 29)

- Αρμόδια ΔΟΥ :

Για την αποδοχή της δήλωσης , αρμόδιος της είναι η ΔΟΥ της κατοικίας του ατόμου όπου κάνει την δωρεά.

- Προθεσμία υποβολής:

Η υποβολή της δήλωσης της δωρεάς , λαμβάνει υπόσταση πριν την σύνταξη του συμβολαίου. Όσο αφορά την προθεσμία υποβολής σε άτυπη δωρεά , είναι μέχρι τους 6 μήνες από την στιγμή όπου θα το παραλάβει το άτομο που δέχεται την δωρεά. . (Κράτση, 2011)

8.2.2 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΦΟΡΟ ΔΩΡΕΑΣ- ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

1) Α' Κατοικία:

- Κατοικία μέχρι 20.000€ ευρώ , για κάθε ανύπαντρο ενήλικο δικαιούχο
- Έως 250.000€ ευρώ για παντρεμένο, όπου αυξάνεται κατά 25.000€ ευρώ για καθένα από τα 2 πρώτα παιδιά και 30.000 € ευρώ για το τρίτο και πάνω.

2) Οικόπεδο:

Δεν επιδέχονται σε φόρο :

- Έως 50.000€ ευρώ για ανύπαντρο
- 100.000 € ευρώ για παντρεμένο, το οποίο επαυξάνεται για τα 2 πρώτα παιδιά κατά 10.000€ ευρώ και 15.000€ ευρώ για το τρίτο και τα επόμενα παιδιά. Στο ποσό αυτό περιέχεται και η αξία ενός σταθμευμένου αυτοκινήτου ή ενός χώρου φύλαξης με επιφάνεια 20τ.μ τα οποία θα είναι στην ίδια οικοδομή και θα κατακτιούνται την ίδια ώρα.

3) Γεωργικές απαλλαγές:

Όσο αφορά τις γεωργικές απαλλαγές , διακόπηκαν και ακυρώθηκαν από τις 23/04/2010 σύμφωνα με το Νόμο 3842/2010. Έτσι ο φόρος πλέον εκτιμάται με βάση τα ποσά που δεν έχουν φορολογηθεί και τους φορολογικούς συντελεστές.

8.2.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΔΩΡΕΑΣ- ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

Το ποσό που απόμεινε της περιουσίας , μείων των χρηματικών ποσών τα οποία κατέχονται από την δωρεά ή γονική παροχή , το οποίο έμεινε ως υπόλοιπο μετά της ελάττωση των εκπτώσεων και απαλλαγών , υποβάλετε σε φόρο , ο οποίος λογαριάζεται με τις κλίμακες φορολογικών κληρονομιών . Έτσι από τον φόρο που προκύπτει ξεπέφτουμε:

- 1) Τον φόρο που αντιστοιχεί στις προηγούμενες δωρεές ή γονικές παροχές , τα οποία υπολογίζονται σύμφωνα με το άρθρο 36
- 2) Ο φόρος όπου κατατέθηκε ή επιβεβαιώθηκε στην αλλοδαπή για δωρεές ή γονικών παροχών που συνέβησαν εκεί.

Όσο αφορά τις:

- Δωρεές σε συγγενείς:

Η δωρεά ή η γονική παροχή, η οποία κατέχει χρηματικό ποσό, υπέστη φόρο τον οποίο λογαριάζουμε ανεξάρτητα με συντελεστή 10% για τους δικαιούχους της Α' κατηγορίας, 20% για την Β' κατηγορίας, 40% για Γ' κατηγορία.

- Δωρεές σε κατοίκους μικρών νησιών:

Για κατοίκους λιγότερους από 3.100 σε ένα νησί, ο φόρος ελαττώνεται κατά 40% εάν το παιδί είναι σταθερός – μόνιμος κάτοικος του νησιού. Αυτή η μείωση θα ίσχυε έως 18/02/2017. (Κράτηση, 2011)

8.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΚΤΗΣΗΣ ΚΕΡΔΩΝ ΑΠΟ ΛΑΧΕΙΑ

8.3.1 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ, ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ ΤΟΥ ΦΟΡΟΥ ΚΑΙ ΧΡΟΝΟΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ

- Αντικείμενο του φόρου είναι :

Τα κέρδη που προέρχονται από λαχείο το οποίο διαδίδονται στην Ελλάδα, όπως και τα κέρδη τα οποία προέρχονται από άλλα παιχνίδια τα οποία βασίζονται σε στοιχήματα και διεξάγονται από τις εταιρίες ΟΠΑΠ Α.Ε και ΟΔΙΕ Α.Ε. Όπως και τα κέρδη που προέρχονται από λαχειοφόρες ομολογίες και αγορές και προέρχονται από κληρώσεις.

- Υπόχρεος στον φόρο :

Είναι το άτομο το οποίο δικαιούται τα κέρδη από το λαχείο

- Φορολογική υποχρέωση :

Όσο αφορά την φορολογική υποχρέωση, την οποία υπάρχει κατά τον χρόνο, όπου παρέχεται το κέρδος ή η παροχή. στην περίπτωση όπου το αντικείμενο του φόρου είναι κινητό ή ακίνητο ή άλλο περιουσιακό στοιχείο, τότε στον φόρο παίρνεται υπόψη και η αξία του. (Κράτηση, 2011)

8.3.2 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ

Τα κέρδη όπου αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφο 1α, υπάγονται σε φόρο ανά γραμμάτιο λαχείου ή ανά στοιχήματος ή στήλης, έπειτα από την μείωση του ποσού που δεν φορολογείται των 100€ ευρώ με συντελεστή 10% για κέρδη έως 1.000€ ευρώ και 15% για κέρδη από 1.001€ ευρώ - και πάνω. Όσο αφορά τα κέρδη που αναφέρονται στο άρθρο 58 παράγραφος 1β, υπάγονται σε φόρο με συντελεστή 20% έπειτα από την μείωση των 1000€ ευρώ ανά αντικείμενο. (Κράτηση, 2011)

8.3.3 ΥΠΟΧΡΕΟΙ, ΠΡΟΘΕΣΜΙΑ ΚΑΙ ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΡΟΣΤΕΘΩΝ ΦΟΡΩΝ ΣΤΗΝ ΔΗΛΩΣΗ

- Υπόχρεοι στην δήλωση:

Είναι εκείνοι οι οποίοι κάνουν την καταβολή των κερδών ή που καταθέτουν τις παροχές που υποβάλλονται κατά το άρθρο 58.

- Προθεσμία υποβολής της δήλωσης:

Η προθεσμία υποβολής της δήλωσης είναι σε 30 μέρες από την πληρωμή του κέρδους στον δικαιούχο.

- Ποσοστό πρόσθετων φόρων :

A) Υποβολή εκπρόθεσμης δήλωσης

Ο υπόχρεος επιδέχεται επιπλέον φόρο 1% επί του οφειλόμενου με την δήλωση φόρου , για κάθε μήνα του έτους που αργεί να πληρωθεί ,ο φόρος φτάνει έως και 60%

B) Υποβολή ανακριβής δήλωσης

Ο υπόχρεος επιδέχεται επιπλέον φόρο 2% επί του φόρου, την πληρωμή την οποία θα προσπαθούσε να κρατήσει μακριά, εξαιτίας της μη αληθούς πληροφορίας. Για κάθε μήνα του έτους που αργεί να πληρωθεί , ο φόρος φτάνει έως και 120%.

Γ) Δεν υποβάλει δήλωση

Ο υπόχρεος επιδέχεται επιπλέον φόρο 2.50% επί του φόρου, την πληρωμή την οποία θα προσπαθούσε να αποφύγει , εξαιτίας της μη κατάθεσης της δήλωσης. Για κάθε μήνα που αργεί να πληρώσει, ο φόρος φτάνει έως 120%. (Κράτηση, 2011)

Συνοψίζοντας, το κεφάλαιο 8 << Λοιποί φόροι φυσικών προσώπων >> γίνονται κατανοητές οι βασικές έννοιες αυτού του κεφαλαίου οι οποίες , οι έννοιες της κληρονομιάς, δωρεάς, γονικής παροχής και των κερδών που προέρχονται από λαχεία. Επιπλέον δίνεται έμφαση στις φορολογικές κλίμακες κατά κατηγορία συγγένειας για τα άτομα που δέχονται δωρεά ή κληρονομιά αλλά και στις απαλλαγές και στους φόρους που υπάρχουν και στον τρόπο που υπολογίζονται.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Ένα ζεύγος μισθωτών με δύο (2) ανήλικα προστατευμένα μέλη κατά την προηγούμενη χρήση του έτους 2018 έχουν τα παρακάτω οικονομικά στοιχεία:

Ο σύζυγος/υπόχρεος:

- Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες €20.000
- Γεωργικές επιχειρήσεις €1.500€
- Εισόδημα από ακίνητα (ενοίκιο) €2.500
- Εισόδημα από μερίσματα μετοχών €1.000
- Πλήρωσε τοκοχρεωλυτικές δόσεις δανείου €5.000
- Κάτοχος Ι.Χ. με ετήσια αντικειμενική δαπάνη €10.000
- Είναι ιδιοκτήτης διαμερίσματος πολυκατοικίας όπου διαμένουν €10.000

Επίσης έχει παρακράτηση ΦΜΥ €200 και ειδική εισφορά αλληλεγγύης €130

Η σύζυγος:

- Εισόδημα από μισθωτές υπηρεσίες €10.000
- Εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις €3.000
- Κάτοχος Ι.Χ. με ετήσια αντικειμενική δαπάνη €4.500
- Πλήρωσε τοκοχρεωλυτικές δόσεις δανείου €7.500

Επίσης έχει παρακράτηση ΦΜΥ €150 και ειδική εισφορά αλληλεγγύης €115

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1) Συμπληρώστε το Ε1 κάθε φυσικού προσώπου και να υπολογίστε το φορολογητέο εισόδημα και ποσό φόρου για κάθε φυσικό πρόσωπο.
  - 2) Έστω το παραπάνω ζευγάρι παίρνει διαζύγιο και την επιμέλεια βάση νόμου την έχει η μητέρα, πώς διαμορφώνεται το φορολογητέο εισόδημα και η εισφορά αλληλεγγύης για καθένα από τα φυσικά πρόσωπα.
  - 3) Εάν πούμε ότι ο σύζυγος ενώ είναι παντρεμένος έχει την δυνατότητα να καλύψει την διαφορά τεκμηρίων με εισόδημα από προηγούμενη χρονιά ύψους €3.100 και η γυναίκα να δικαιολόγησει μια δωρεά που πήρε από την μητέρα της ποσού €4.000 τότε ποίο θα είναι το φορολογητέο εισόδημα και το ποσό του φόρου για κάθε φυσικό πρόσωπο.
- 1) ΕΝΤΥΠΟ Ε1: Είναι ένα φορολογικό έντυπο στο οποίο δηλώνουμε την γενικότερη οικονομική μας κατάσταση (έσοδα και έξοδα) για τη φορολογία του εισοδήματος. Υποβάλλεται κάθε χρόνο και συγκεκριμένα δηλώνουμε τα εξής τα στοιχεία μας, τα φορολογούμενα εισοδήματά μας (από επιχειρήσεις, επαγγέλματα, κινητά-ακίνητα), καταβληθέντες - παρακρατηθέντες φόροι, τα άτομα που ζουν μαζί μας και μας επιβαρύνουν οικονομικά, κλπ. Έτσι μετά από αυτή τη δήλωση το κράτος "βγάζει συμπεράσματα" και φορολογεί ανάλογα τα εισοδήματά μας.

Δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος Ε1	Ε1 Δήλωση του συζύγου μόνο	Ε1 Δήλωση της συζύγου μόνο
ΦΟΡΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΑ		
Α. Εισόδημα μισθωτών υπηρεσιών	€20.000,00	€10.000,00
Β. Εισόδημα από επιχειρήσεις δραστηριότητας		
-εισόδημα από γεωργικές επιχειρήσεις.	€1.500,00	
-εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις		€3.000,00
Γ. Εισόδημα κεφαλαίου (εισόδημα από ακίνητα)	€2.500,00	
ΠΡΟΣ/ΜΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΑΝΤΙΚ/ΚΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ		
Α. ιδιοκατ/νης μισθωμένης κατοικίας	€10.000,00	
Β. Αυτοκίνητα Ι.Χ	€10.000,00	€4.500,00
Γ. δαπάνη για αγορά περιουσιακών στοιχείων		
Τοκοχρεωλυτικές αποσβέσεις δανείων	€5.000,00	€7.500,00
ΠΟΣΑ ΠΟΥ ΜΕΙΩΝΟΥΝ ΤΗΝ ΕΤΗΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		
Α. χρηματικά ποσά που προέρχονται από δωρεές και δάνεια		
Β. ανάλωση κεφαλαίου που ήδη φορολογήθηκε τα προηγούμενα χρόνια		
Γ. εισοδήματα που αποκτήθηκαν και		

απαλλάσσονται από τον φόρο ή φορολογούνται με ειδικό τρόπο καθώς και μερίσματα ΕΠΕ, ΑΕ.		
ΦΟΡΟΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΘΗΚΕ	€200,00	€150,00
ΕΙΔΙΚΗ ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ	€130,00	€115,00

ΥΠΟΧΡΕΟΣ:

Πραγματικό εισόδημα:

Μισθωτές υπηρεσίες: €20.000,00

Γεωργικές επιχειρήσεις: €1.500,00

Μερίσματα: €1.000,00

Ακίνητα (ενοίκιο): €2.500,00

ΣΥΝΟΛΟ =€25.000,00

Τεκμαρτό εισόδημα:

Διαβίωσης: €2.500,00

Ι.Χ. Αυτοκίνητο: €10.000,00

Κατοικία: €10.000,00

Τοκοχρεωλυτικές: €5.000,00

ΣΥΝΟΛΟ = €27.500,00 Έχω €25.000,00 - €27.500,00= - €2.500,00

(Προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων)

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ:

α. Μισθωτές υπηρεσίες+ γεωργικές επιχειρήσεις+ προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων
= €20.000,00+€500,00+€2.500,00= €24.000,00 επομένως €24.000,00*22%=€5.280,00
άρα €5.280,00-€2.000,00(€1.900,00+50,00+50,00)=€3.280,00

β. Ακίνητα: €2.500,00-(€2.500,00*5%)= €2.375,00 και €2.375,00*15%=€356,25

Επομένως α+β= €3.280,00+€356,25=€3636,25 και €3636,25-€200,00-€130,00=€3.306,25

ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ: επιλέγω το μεγαλύτερο ανάμεσα στο τεκμαρτο και το πραγματικό εισόδημα στην προκειμένη περίπτωση είναι τι τεκμαρτο €27.500,00

€0,00 εως €12.000,00 -->0	€12.001,00 εως €20.000,00 -->2,2% ,	€20.001,00 εως €30.000,00 -->5% ,

	€8.000 *2,2%= €176	€7.500,00 *5%=€375

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ : €3.306,25+€551,00= €3.587,00

Η ΣΥΖΥΓΟΣ:

Πραγματικό εισόδημα:

Μισθωτές υπηρεσίες: €10.000,00

Εμπορικές επιχειρήσεις: €3.000,00

ΣΥΝΟΛΟ =€13.000,00

Τεκμαρτό εισόδημα:

Διαβίωσης: €2.500,00

Ι.Χ αυτοκίνητο: €4.500,00

Τοκοχρεωλυτικές: €7.500,00

ΣΥΝΟΛΟ = €14.500,00 έχω €13.000,00-€14.500,00= €-1.500,00

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ:

α. Μισθωτές υπηρεσίες+ προστιθέμενη διαφορά= €10.000,00+€1.500,00=€11.500,00
 άρα €11.500,00*22%= €2.530,00 και €2.530,00-€1900=€630,00

β. Εμπορικές επιχειρήσεις: €3.000,00*22%=€660,00

Άρα α+β= €630,00+€660,00=€1.290,00 και €1.290,00-€150,00-€115,00=€1.025,00

€0,00 εως €12.000,00 -->0	€12.001,00 εως €20.000,00 -->2,2% , €2.500,00 *2,2%=€55,00

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ €1.025,00+€55,00= €1.080,00

2)

ΥΠΟΧΡΕΟΣ:

Πραγματικό εισόδημα:

Μισθωτές υπηρεσίες: €20.000,00

Γεωργικές επιχειρήσεις: €1.500,00

Μερίσματα: €1.000,00

Ακίνητα (ενοίκιο): €2.500,00

ΣΥΝΟΛΟ =€25.000,00

Τεκμαρτό εισόδημα:

Διαβίωσης: €3.000,00€

Ι.Χ. Αυτοκίνητο: €10.000,00

Κατοικία: €10.000,00

Τοκοχρεωλυτικές: €5.000,00

ΣΥΝΟΛΟ = €28.000,00 Έχω €25.000,00-€28.000,00= €-3.000,00

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ:

α. Μισθωτές υπηρεσίες+ γεωργικές επιχειρήσεις+ προστιθέμενη διαφορά τεκμηρίων
= €20.000,00+€1.500,00+€3.000,00=€24.500,00 άρα €24.500,00*22%=€5.390,00

και €5.390,00-€1.900,00=€3.490,00

β. Ακίνητα: €2.500,00-(€2.500,00*5%)=€ 2.375,00 και €2.375,00*15%=€356,25

Επομένως α+β=€3.490,00+€356,25=€3.846,25 και €3.846,25-€200,00-
€130,00=€3516,25

ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ:

€0,00 εως €12.000,00-->0	€12.001,00 εως €20.000,00 -->2,2%, €8.000,00 *2,2%=€176,00	€20.001,00 εως €30.000,00 -->5% , €8.000,00 *5%=€400,00

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ: €3516,25+€176,00+€400,00=€4.092,25

Η ΣΥΖΥΓΟΣ:

Πραγματικό εισόδημα:

Μισθωτές υπηρεσίες: €10.000,00

Εμπορικές επιχειρήσεις: €3.000,00

ΣΥΝΟΛΟ =€13.000,00

Τεκμαρτό εισόδημα:

Διαβίωσης: €3.000,00

Ι.Χ αυτοκίνητο: €4.500,00

Τοκοχρεωλυτικές: €7.500,00

ΣΥΝΟΛΟ = €15.000,00 έχω €13.000,00-€15.000,00= €-2.000,00

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ:

α. Μισθωτές υπηρεσίες+ προστιθέμενη διαφορά= €10.000,00+€2.000,00=€12.000,00€
άρα €12.000,00*22%=€2.640,00€ και €2.640,00-€2.000,00=€840,00

β. Εμπορικές επιχειρήσεις: €3.000,00*22%=€660,00

Επομένως α+β= €840,00+€660,00=€1.500,00 άρα €1.500,00-€150,00-
€115,00=€1.235,00

ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ:

€0,00 εως €12.000,00 -->0	€12.001,00 εως €20.000,00-->2,2%, €3.000,00 *2,2%=€66,00

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ: 1.235,00€ + 66,00€=1.301,00€

3) Υπόχρεος: €27.500(Τεκμαρτό εισόδημα)-€2.500,00(Προστιθέμενη διαφορά)=€25.000,00

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ:

α. Μισθωτές υπηρεσίες+ γεωργικές επιχειρήσεις=€20.000,00+€1.500,00=€21.500,00

€21.500,00*22%=€4.730,00 και €4.730,00-€2.000,00=€2.730,00

β. Ακίνητα: €2.500,00-(€2.500,00*5%)= €2.375,00 άρα

€2.375,00+€2.730,00=€5.105,00

Και €5.105,00-€200,00-€130,00=€4.775,00

ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ:

€0,00 εως €12.000,00 -->0	€12.001,00 εως €20.000,00-->2,2%, €8.000,00*2,2%= €176,00	€20.001,00 εως €30.000,00 -->5% , €5.000,00*5%=€250,00

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΕΠΙΒΑΡΥΝΣΗ: €4.775,00+€176,00+€250,00= €5.201,00

Η ΣΥΖΥΓΟΣ:

Τεκμαρτό εισόδημα-δωρεά= €14.500,00-€4.000,00=€10.500,00

Άρα €13.000,00-€10.500,00=€2.500,00

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΦΟΡΟΥ:

α. Μισθωτές υπηρεσίες+ Προστιθέμενη διαφορά= €10.000,00+€2.500,00=€12.500,00

€12.500,00*22%=€2.750,00 και €2.750,00-€1900,00=€850,00

β. Εμπορικές επιχειρήσεις: €3.000,00*22%=€660,00

Επομένως, €850,00+€660,00=€1.510,00

ΕΙΣΦΟΡΑ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ:

€0,00 εως €12.000,00 -->0

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Με την έννοια της φορολογίας εννοούμε την πληρωμή υποχρεωτικών φόρων προς το κράτος. Τα έσοδα του κράτους δια των αναγκαστικών φόρων των φυσικών προσώπων όπου είναι κομμάτι της πτυχιακής μας άλλα και των νομικών προσώπων όπου απαρτίζουν στην μοντέρνα οικονομία την σπουδαιότερη πηγή των δημοσίων εσόδων. Ο σκοπός της φορολόγησης χωρίζεται σε 3 μέρη, χρηματοδότησης κρατικών εξόδων δια της πολιτικής ρύθμισης δαπανών εξόδων και εσόδων δημοσίου, ενδυνάμωση και σταθεροποίηση οικονομικής ανόδου και τέλος η κατανομή της πολυτέλειας που έχει να κάνει με την κοινωνική οικονομία για διόρθωση της διαφοράς και αδικίας όπως παραδείγματος χάρη ανισότητα.

Οι φορολογικές αλλαγές στην χώρα μας είναι προς συζήτηση σχεδόν σε καθημερινή βάση τα τελευταία χρόνια , καθώς η χώρα βρίσκεται υπό το καθεστώς των δανειστών , και οι τροποποιήσεις τις φορολογίας θα συνεχίζουν να πραγματοποιούνται για αρκετό καιρό ακόμη. Για τους λόγους αυτούς , οι επιστήμονες της οικονομίας οφείλουν να ερευνούν και να συγκρίνουν το φορολογικό παρελθόν και τους νόμους που ισχύουν στην σημερινή εποχή , σε ελληνικό πλαίσιο αλλά και σε παγκόσμιο. Οφείλουν να πραγματοποιούν έρευνα , διότι τους δίνεται πλέον η μέγιστη δυνατότητα να πραγματοποιήσουν μέσω της τεχνολογίας και της μέχρι τώρα ιστορίας και πορείας της φορολογίας , κάτι που στα πρώτα εγχειρήματα για φορολόγηση δεν ήταν εφικτό. Επιπροσθέτως έχουν την υποχρέωση να οραματίζονται , να προβλέπουν και να υλοποιούν σχέδιο και πρόγραμμα για ένα επιτυχημένο μέλλον , να δημιουργήσουν νέα ή να δυναμώσουν τα παλιά θεμέλια για μια ισχυρή φορολογική πολιτική και για σταθερούς νόμους.

Επίσης, η νόμοι και γενικότερα η νομοθεσία έχει ως αποτέλεσμα ένα μεγάλο όγκο υποχρεώσεων προς το κράτος από τους πολίτες-φορολογούμενους σε οποιοδήποτε σύστημα που εμπλέκεται με το κράτος.

Τέλος, σκοπός της εργασίας ήταν να κάνει πιο εύκολους και κατανοητούς τους όρους όπου ειπώθηκαν και να βοηθήσει στην εμπέδωση αυτών και την λειτουργική χρησιμοποίηση της φορολογίας εισοδήματος των φυσικών προσώπων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Anon., n.d. s.l.:s.n.

Curia, n.d. *Curia*. [Ηλεκτρονικό]

Available at: www.curia.gr

forologikanea, n.d. [Ηλεκτρονικό]

Available at: www.forologikanea.gr

Francois, C., 2001. *A history of the European economy 1000- 2000, wikipedia*. [Ηλεκτρονικό].

Αναγνώστου, Ε. Χ., 2014. Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος. Στο: s.l.:s.n., p. 30.

Αριστείδης, Φ., 2010. *Φορολογική λογιστική*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική ΕΠΕ.

ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ, n.d. *ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ*, s.l.: s.n.

Γκέκας, Κ., 2011. *Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων*. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

http://nestor.teipel.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/16703/SDO_XRHMEL_00673_Medium.pdf?sequence=1

Γκίνογλου, Δ., 2004. *Λογιστική Εταιριών Φυσικών και Νομικών Προσώπων*. s.l.:Rosili.

Καραγιάννης, Α., 2001. *Οικονομική Μεθοδολογία*. s.l.:Κριτική .

Καραγιάννης, Ι., Καραγιάννης, Α. & Καραγιάννης, Δ., 2017. *Φορολογικά Φοροτεχνικά*.

Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις Φορολογικών και Λογιστικών Βιβλίων στην πράξη απο το 1977.

Καραγιώργος, Θ., 2015. *Λογιστική Εταιριών και Φορολογία Εισοδήματος*. s.l.:Αφοι Θεοφάνη Καραγιώργου.

Κατούδης, Ε., 2009. *Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων*. Αθήνα: Επιστημονική εκδοτική .

Κράτση, Α. Σ., 2008. *Φορολογία Κεφαλαίου*. s.l.:Εκδόσεις Κράτση.

Κράτση, Α. Σ., 2011. *Φορολογία Κεφαλαίου*. s.l.:Εκδόσεις Κράτση .

Μαούρης, Π., n.d. *Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων*. [Ηλεκτρονικό]

Available at:

http://oceanis.lib.puas.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/1575/log_00180.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Σταματόπουλος, Δ. & Καραβοκύρης, Α., 2007. *Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων*. 5η Έκδοση επιμ. Αθήνα: s.n.

Σταματόπουλος, Δ. & Καραβοκύρης, Α., 2011. *Φορολογία Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών προσώπων*. 4η Έκδοση επιμ. Αθήνα: s.n.

Φλώρος, Α., 2010. *Φορολογική Λογιστική*. Αθήνα: Σύγχρονη Εκδοτική ΕΠΕ.

Π'ΙΝΑΚΕΣ :

- Κεφαλαίου 2.10 σελίδα 19-21 → (<http://www.taxnews.me/enfa/>)
- Κεφαλαίου 4.7 σελίδα 30 → [www. taxheaven.gr](http://www.taxheaven.gr)
- Κεφαλαίου 5.5.1 σελίδα 32 → (Καραγιάννης, 2001)
- Κεφάλαιο 6,3 σελίδα 36 → <https://www.taxheaven.gr/laws/law/index/law/528>
ΚΦΕ νόμος υπ. αριθμόν 4172/2013 άρθρο 15
- Κεφάλαιο 7,1 σελίδα 39-42 → (ΒΙΚΙΠΑΙΔΕΙΑ, n.d.)
- Κεφάλαιο 8.1.1 σελίδα 50-51 → (Κράτση, 2011)

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΡΩΝ

- A
- Α.Φ.Μ.: Αριθμός Φορολογικού Μητρώου
- Α.Ε.: Ανώνυμη Εταιρεία
- Α.Σ.Υ.Ε.: Ανώτατη Σχολή Υγειονομικής Επιτροπής
- Δ
- Δ.Σ.: Διοικητικό Συμβούλιο
- Δ.Ο.Υ: Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
- Ε
- Ε.Π.Ε.: Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης
- ΕΛ: Ελλάδα
- Ε.Τ.Χ.Σ.: Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας
- Ε.Ε.: Ευρωπαϊκή Ένωση
- ΕΝΦΙΑ : Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων
- Ι
- Ι.Χ.: Ιδιωτικής Χρήσεως
- Κ
- Κ.Ε.Π.Α: Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας
- Κ.λ.π.: Και τα λοιπά
- Κ.Φ.Ε: Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος
- Ν
- ΝΠΔΔ: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
- ν/Ν.: Νόμος
- Ο
- Ο.Π.Α.Π.: Λογιστική υπηρεσία πρακτορείων ΟΠΑΠ
- Ο.Α.Ε.Δ.: Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
- ΟΔΙΕ : Οργανισμός Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος
- Π

- Παρ.: Παράγραφος
- Π.χ.: Παραδείγματος Χάρη
- Πολ.: Πολυγραφημένη Υπουργική Εγκύκλιος
- Π.Δ.: Προεδρικό Διάταγμα
  - Σ
- Σελ.: Σελίδα
- Σ.Τ.Ε.: Συμβούλιο Της Επικρατείας
  - Τ
- Τ.μ.: Τετραγωνικά μέτρα
  - Φ
- Φ.Π.Α.: Φόρος Προστιθέμενης Διαφοράς
- VIES: VAT(Valuea Added Tax) Information Exchange System ή Σύστημα φόρου προστιθέμενης αξία